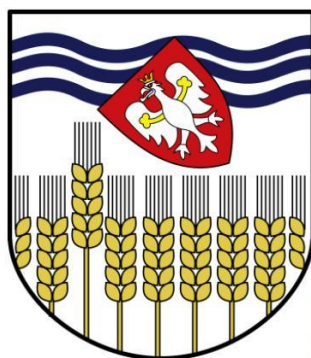

G M I N A N O W O G R Ó D E K P O M O R S K I

P R O G N O Z A

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
gminy Nowogródek Pomorski
obręb Karsko**

Opracowali:
mgr inż. Agnieszka Grossy

TCZEW 2021

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno-prawne.....	4
1.2. Cel, przedmiot i zakres opracowania.....	4
1.3. Przedmiot i cel opracowania	5
1.4. Metodologia opracowania.....	6
1.5. Załączniki graficzne	6
1.6. Charakterystyka obszaru opracowania.....	6
1.6.1. Położenie	6
1.7. Świat roślinny i zwierzęcy	10
1.8. Budowa geologiczna i rzeźba terenu	14
1.9. Gleby	15
1.10. Klimat	16
1.11. Stan czystości powietrza i klimat akustyczny.....	16
1.12. Wody	17
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	18
2.1. Prawne formy ochrony przyrody	18
2.1.1. Barlinecko - Gorzowski Park Krajobrazowy	18
2.1.2. Obszary Natura 2000	19
2.1.3. Proponowane formy ochrony przyrody	19
2.2. Dyrektywy Międzynarodowe	19
2.3. Elementy Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCh)	19
2.4. Zasoby naturalne	20
2.5. Zdrowie ludzi	21
2.6. Zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska.....	23
2.7. Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody	24
2.8. Zabytki.....	25
2.9. Dobra materialne	25
3. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla środowiska.....	26
A. Wpływ ustaleń planu na walory przyrodnicze.....	26
4. Charakterystyka, analiza i przewidywane znaczące oddziaływanie , w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe i długoterminowe , stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko	26
4.1. Oddziaływanie na środowisko	26
4.2. Formy ochrony przyrody	27
4.3. Różnorodność biologiczna	27
4.4. Fauna.....	28
4.5. Roślinność	29
4.6. Woda	29
4.7. Powietrze	29
4.8. Środowisko akustyczne	30
4.9. Oddziaływanie infradźwięków	30
4.10. Oddziaływanie pola i promieniowania elektromagnetycznego	30
4.11. Powierzchni ziemi.....	30
4.12. Krajobraz	31
4.13. Klimat	31
4.14. Zasoby naturalne	32
4.15. Zabytki	32
4.16. Dobra materialne	32
4.17. Oddziaływanie na zdrowie ludzi	32
5. Przewidywane oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe i długoterminowe oraz skumulowane na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru i inne istniejące formy ochrony przyrody	33
5.1. Oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody	34
5.2. Oddziaływanie na obszary Natura 2000.....	34
5.3. Wpływ na integralność obszaru Natura 2000.....	34
6. Wpływ na proponowane formy ochrony przyrody	34
7. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	34

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu , a w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004. o ochronie przyrody	34
9. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy	36
9.1. W zakresie oddziaływania na istniejące formy ochrony, w szczególności w zakresie celów i przedmiotu ochrony dla których powołano obszary Natura 2000 oraz ich integralność	37
9.2. Wpływ na różnorodność biologiczną faunę i florę	37
9.3. Wpływ na ludzi.....	37
9.4. Wpływ na wodę	38
9.5. Wpływ na powietrze	39
9.6. Wpływ na powierzchnię ziemi	40
9.7. Wpływ na krajobraz	40
9.8. Wpływ na klimat	40
9.9. Wpływ na zasoby naturalne	40
9.10. Wpływ na zabytki	40
9.11. Wpływ na dobra materialne	41
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	41
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000.....	41
12. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	42
13. Odniesienie do wymogów szczegółowych wynikających z dyspozycji zawartych w art. 51 powołanej ustawy	43
13.1. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera a – informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	44
13.2. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera b – informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	44
13.3. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera c – propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia....	46
13.4. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera d – informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	44
13.5. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera e – streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	44
13.6. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera a – istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	45
13.7. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera b – stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	45
13.8. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera c –istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	46
13.9. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera d – cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, "wspólnotowym" i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu planu.....	47
13.10. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera e –przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,a także na środowisko.....	47
13.11. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 3 litera a Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	51
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.....	53
15. Odniesienie do wniosków szczegółowych zawartych w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie Nr WOPN-OS.610.186.2017.MP z dnia 10 października 2017r	54
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	54

--- Załącznik graficzny: mapa w skali 1:2000

1. Wstęp

1.1. Podstawy formalno-prawne

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb procedury planu miejscowego, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nowogródek Pomorski Nr XXIV/167/17 z dnia 6 czerwca 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, w obrębie geodezyjnym Karsko, obszaru określonego na załączniku graficznym do wymienionej uchwały.

PROGNOZA ZOSTAŁA SPORZĄDZONA NA PODSTAWIE ART.51 ORAZ W ZAKRESIE OKREŚLONYM W USTAWIE Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (DZ.U. z 2020r. POZ. 283 ze zm.).

Wykonanie niniejszego opracowania wynika z potrzeby dostosowania tego dokumentu do nowych, ciągle zmieniających się warunków prawnych.

Podstawy prawne dla opracowań prognostycznych znajdują się w wielu innych aktach prawnych, którymi są również :

ustawy:

- a) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (t.j,Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.),
- b) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55),
- c) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293)

rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 510 ze zmianami);
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 roku, poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków z dnia 12 stycznia 2011 r., (Dz.U. z 2011 nr 25 poz. 133), na podstawie art. 27a ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz.627) ;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 12 października 2011 r.,(Dz.U. z 2011 nr 237 poz. 1419), na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j.Dz. U. z 2018 r. poz.142);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin - Dz.U z 2012 r. Nr 14, poz. 81.

inne akty prawne:

- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Espoo dnia 25 lutego 1991 r., Dz. U. z dnia 3 grudnia 1999 r.).

1.2. Cel, przedmiot i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko projektu planu.

Zadaniem tego opracowania jest:

1. Uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie,
2. Minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, poprzez zachowanie cennych elementów przyrody w krajobrazie obszaru objętego projektem planu i jego sąsiedztwie,
3. Celem prognozy jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego,

4. Przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu,

5. Integralną częścią opracowania jest rysunek w skali 1 : 2000 – załącznik Nr 1.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne z uwzględnieniem zależności między poszczególnymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy. Powinna ponadto zawierać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Sporządzany dokument powinien określić i ocenić skutki, jakie wynikają dla środowiska przyrodniczego z projektowanego sposobu przeznaczenia terenu i wpływu realizacji ustaleń dokumentu planistycznego.

Wpływ ten obejmuje poszczególne elementy środowiska, takie jak: powietrze, gleba, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, ludność, fauna, flora oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu. Ponadto celem prognozy jest określenie wrażliwości i odporności środowiska na presję, oraz możliwości zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko. Niniejsza prognoza obejmuje swoim zakresem obszar o powierzchni ok. 147,5058 ha (obwód geodezyjny Karsko).

Obszar analizowany znajduje się w obrębie geodezyjnym Karsko na terenie gminy wiejskiej Nowogródek Pomorski i zlokalizowany jest w odległości ok. 1600 m od jeziora Karsko Wielkie. Stanowi niewielki w skali gminy fragment terenu zlokalizowanego w sąsiedztwie drogi powiatowej przebiegającej w sposób rozgraniczający poszczególne części planu. Teren drogi powiatowej jest wyłączony z obszaru opracowania.

Po północnej i zachodniej stronie drogi znajdują tereny pól uprawnych, a po stronie wschodniej i południowej drogi powiatowej znajdują się tereny już użytkowane jako tereny produkcji rolnej i hodowli zwierząt.

Zakres opracowania dotyczy uporządkowania sposobu użytkowania w poszczególnych jednostkach planu oraz wprowadzenia zmian w sposobie prowadzenia działalności produkcyjno-rolniczej w tej części miejscowości Karsko.

Granice obszaru opracowania przedstawione zostały na załączniku graficznym. Informacje i zagadnienia przedstawione w prognozie oddziaływania na środowisko wymagały w wielu przypadkach uwzględnienia szerszego tła terytorialnego.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest zgodna z art. 51 pkt 1 oraz pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.).

1.3. Przedmiot i cel opracowania

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Karsko, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nowogródek Pomorski Nr XXIV/167/17 z dnia 6 czerwca 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, w obrębie geodezyjnym Karsko, obszaru określonego na załączniku graficznym do wymienionej uchwały, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski przyjętego Uchwałą Nr XXVIII/168/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 r.

Plan obejmuje teren o łącznej powierzchni 147,506 ha, którego granice oznaczono na rysunku w skali 1:2000, stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały.

Przedmiotem planu jest przeznaczenie terenu pod rozwój zabudowy wiejskiej, zagrodowej, hodowlanej, produkcji gospodarstw rolnych i upraw rolnych wraz z zasadami zabudowy, zagospodarowania oraz obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.

§ 4. Na obszarze objętym planem miejscowym ustala się następujące przeznaczenie terenu i jego symbole:

- 1) **R** - teren upraw rolnych,
- 2) **RPU** - teren obsługi produkcji gospodarstwa rolnego oraz funkcje zabudowy wiejskiej o charakterze wielofunkcyjnym,
- 3) **RP** - teren obsługi i produkcji gospodarstw rolnych,
- 4) **RM** - teren przeznaczony na funkcje zabudowy zagrodowej,
- 5) **EF** - teren przeznaczony na funkcje farmy fotowoltaicznej,
- 6) **ZI** - teren przeznaczony na funkcje zieleni izolacyjnej,
- 7) **Nop** - teren przeznaczony na funkcje oczyszczalni ścieków,
- 8) **KDW** - teren drogi wewnętrznej,

1.4. Metodologia opracowania

Ocenę skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, oparto na analizie potencjalnych zagrożeń wynikających z realizacji projektu planu. Ze względu na specyfikę środowiska, na poszczególnych terenach funkcjonalnych obszaru, wyznaczonych w projekcie planu wzięto pod uwagę przede wszystkim:

Warunki wodno-gruntowe i krajobraz,

Stabilność przyrody obszaru przez ochronę elementów przyrody w postaci siedlisk¹, jako refugium dla flory i fauny,

Stopień zanieczyszczenia obszaru odpadami stałymi, płynnymi i pyłami,

Potrzebę porządkowania ład przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski, to jest ładów; przestrzennego, ekonomicznego, ekologicznego i społecznego,

Zachowanie spójności obszarów chronionych:

Obszaru Chronionego Krajobrazu „C” Barlinek,

Otulinę Barlinicko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego

Z oceną w analizie następstw negatywnych i pozytywnych wynikających z realizacji projektu planu wg skali oddziaływań; **słabe, umiarkowane, silne.**

Wnioski do planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu planu ze wskazaniami zawartymi w ekofizjograficznym.

1.5 . Załączniki graficzne

Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko stanowi rysunek w skali 1:2000.

1.6. Charakterystyka obszaru opracowania

1.6.1. Położenie

Gmina Nowogródek Pomorski leży we wschodniej części powiatu myśliborskiego, znajdującego się w południowo – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od zachodu i północy sąsiaduje z gminą Myślibórz, od wschodu z gminą Barlinek. Południową i południowo – zachodnią granicę stanowi granica województw zachodniopomorskiego i lubuskiego, wzdłuż której gmina Nowogródek Pomorski sąsiaduje z gminami Kłodawa i Lubiszyn (powiat gorzowski). Granice administracyjne gminy Nowogródek Pomorski na przeważającej długości są granicami sztucznymi, biegnącymi w obrębie użytków rolnych i kompleksów leśnych. Na niewielkich odcinkach granicę stanowią naturalne wydzielania, którymi są fragmenty koryta rzeki Marwicy i linii brzegowej jezior: południowy brzeg jeziora Sulimierskiego, północny brzeg jeziora Rokitno, wschodni i północny brzeg jeziora Karskie Małe, południowy brzeg jeziora Ściegienko, wschodni brzeg jeziora Kozie.

Powierzchnia gminy - 146 km², Gmina charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem zalesienia (ok. 45 % powierzchni gminy).

Gmina Nowogródek Pomorski jest gminą rolniczą, gospodarka żywnościowa jest jej podstawową funkcją.

¹ W znaczeniu biologicznym i ekologicznym

W zakresie obsługi poziomu ponadgminnego gmina znajduje się w zasięgu Myśliborza i Barlinka. Usługi podstawowe koncentrują się we wsiach Nowogródek Pomorski i Karsko, ale część wsi na terenie gminy znajduje się bezpośrednio w obszarze oddziaływania Myśliborza i Barlinka. Wsie o funkcji rekreacyjnej: Kinice, Parzeńsko, Ulejno.

Sieć osadnicza: Na obszarze gminy położone są 23 miejscowości w 10 sołectwach:

- 1) sołectwo Giżyn;
- 2) sołectwo Nowogródek Pomorski, obejmujące: Kolonię Nowogródek, Pachocino i Nowogródek Pom.;
- 3) sołectwo Rokitno;
- 4) sołectwo Trzcina obejmujące wsie: Chocień, Rataje, Smolary, Smólsko, Somin, Trzcina;
- 5) sołectwo Sumiak, obejmujące wsie Karlin, Sumiak;
- 6) sołectwo Golin, obejmujące wsie Golin, Sołacz;
- 7) sołectwo Karsko, obejmujące wsie Karsko i Lipin;
- 8) sołectwo Świątki;
- 9) sołectwo Kinice, obejmujące wsie Kinice i Ulejno;
- 10) sołectwo Parzeńsko, obejmujące wsie Parzeńsko, Ławin i Stawno.

Na obszarze opracowania znajduje się zabudowa produkcyjna rolnicza, zabudowa zagrodowa. W części środkowej przecina go droga prowadząca do miejscowości Łubianka, a w części zachodniej droga gruntowa Karsko – Parzeńsko.

Przeważającą część obszaru opracowania zajmują użytkowane rolniczo grunty. W jego granicach są trwałe użytki rolne, wykorzystywane jako uprawy kukurydzy.

Na obszarze opracowania część gruntów jest nieużytkowana, w części są one okresowo wilgotne. W jego granicach i w otoczeniu terenów rolnych, znajdują się niewielkie śródpolne oczka wodne, gdzie przy ich brzegach rosną drzewa i krzewy. Na terenach okresowo wilgotnych, biegną niedrożne rowy odwadniające. Na obszarze opracowania tereny rolne są zdrenowane.

Obszar opracowania głównie graniczy z terenami leśnymi. Poza granicami, po jego stronie wschodniej, zachodniej i południowej, znajdują się lasy Nadleśnictwa Barlinek. Jedynie w części północno-zachodniej graniczy z terenami upraw rolnych.

Fot. Widok na tereny fotowoltaiki po stronie wschodniej opracowania

. Widok na tereny południowe części obszaru opracowania /6Nop/

Fot. Widok na tereny po stronie zachodniej drogi powiatowej / tereny 1R/

Fot. Widok na tereny po stronie północnej terenu drogi 1KDW / teren 1R/

Fot. Widok na tereny po stronie północnej drogi 1KDW / w oddali -po lewej-obecna ferma norek/

Fot. Widok na tereny po stronie zachodniej drogi powiatowej , w oddali obecna ferma norek/

Fot. Widok na tereny po stronie północnej drogi 1KDW , w oddali obecna ferma norek

Fot. Widok na tereny 5R od południowej strony drogi 1KDW

1.7. Świat roślinny i zwierzęcy

Według Mapy Potencjalna roślinność naturalna Polski Matuszkiewicza (IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.), w granicach obszaru opracowania potencjalnym naturalnym zbiorowiskiem roślinnym jest subatlantycka mezotroficzna kwaśna dąbrowa typu pomorskiego Fago-Quercetum petraeae –zespół (Ass.): Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae

Na obszarze opracowania nie występuje zespół roślinny – Fago-Quercetum petraeae (Cl. Quercetea roboli –petraeae (Cl. Querco-Fagetea).

Ch Ass.: Quercus petraea (dąb bezszupkowany)[regionalnie], Lathyrus montanus (groszek skrzydłasty))[regionalnie], Carex pilulifera (turzyca pigułka wata))[regionalnie],

- **Drzewa i krzewy**

Na obszarze opracowania znajdują się śródpolne nieużytki, w tym z oczkami wodnymi. W ich granicach rosną: brzozy omszone iwy, bzy czarne.

Wzdłuż drogi biegnącej do miejscowości Łubianka rosną świerki, pojedyncze topole osiki, róże dzikie, bzy czarne,

- **Pozostała roślinność.**

- Tereny rolne

Stwierdzono następujące gatunki roślin:

Centaurea cyanus L. chaber bławatek

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Centauretalia cyanii

Papaver rhoeas L. mak polny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Centauretalia cyanii

- Nieużytkowane grunty i sąsiedztwo terenów rolnych

Stwierdzono następujące gatunki roślin:

Apera spica-venti (L.) P. Beauv. miotła zbożowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Aperion spicae-venti

Urtica dioica L. pokrzywa zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris

Artemisia vulgaris L. bylica pospolita

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris, SubCl. Artemisienea vulgaris, Ass. Artemisio-Tanacetetum vulgaris [optimum], Ass. Arctio-Artemisietum vulgaris

Equisetum arvense L. skrzyp polny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Agropyreteae intermedio-repentis

Polygonum lapathifolium L. ssp. Lapathifolium rdest szczawiolistny typowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Bidentetea tripartiti

Plantago major L. s. str. babka zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Plantaginietalia majoris [ssp. major], Ass. Prunello-Plantaginietum [var. brachystachya], Ass. Juncetum tenuis

Trifolium pratense L. koniczyna łąkowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea, All. Koelerion albescentis [ssp. mari-timum], Ass. Trifolio-Anthyllidetum maritimae

Arrhenatherum elatius (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl rajgras wyniosły

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Arrhenatherion elatioris, Ass. Arrhenatheretum elatioris

Lotus corniculatus L. komonica zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Arrhenatheretalia elatioris, All. Koelerion albescentis

Myosotis arvensis (L.) Hill niezapominajka polna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Stellarietea mediae

Vicia hirsuta (L.) S.F. Gray wyka drobnokwiatowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Stellarietea mediae, All. Apterion spicae-venti

Solidago canadensis L. nawłóć kanadyjska

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Rudbeckio-Solidaginetum

Alopecurus pratensis L. wyczyniec łąkowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea, All. Alopecurion pratensis, Ass.

Cirsium arvense (L.) Scop. ostrożeń polny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris

Poa trivialis L. wiechlina zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea

Poa pratensis L. wiechlina łąkowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea

Vicia cracca L. wyka ptasia

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea

Ranunculus acris L. s.str. jaskier ostry

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea

Lathyrus pratensis L. groszek łąkowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea, All. Koelerion albescentis [var. ve-lutinus], Ass. Trifolio-Anthyllidetum maritimae

Bromus tectorum L. stokłosa dachowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Corispermum-Brometum tectorum

Polygonum lapathifolium L. ssp. Lapathifolium rdest szczawiolistny typowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Bidentetea tripartiti

Dactylis glomerata L. kupkówka pospolita

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Arrhenatheretalia elatioris

Sisymbrium loeselii L. stulisz Loesela

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Sisymbrietum loeselii

Chamomilla recutita (L.) Rauschert rumianek pospolity

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Aphano-Matricarietum

Chenopodium album s.str. L. komosa biała

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Polygono-Chenopodietalia, Ass. Corispermum-Brometum tectorum [var. microphyllum], Ass. Chenopodietum glauco-rubri

Polygonum aviculare s.l. L. rdest ptasi

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Stellarietea mediae [var.], O. Polygono-Chenopodietalia [var. heterophyllum], Cl. Cakiletea maritimae

- Miejsca okresowo wilgotne

Stwierdzono następujące gatunki roślin:

Aegopodium podagraria L. podagrycznik pospolity

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Querco-Fagetea

Cirsium arvense (L.) Scop. ostrożeń polny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris

Urtica dioica L. pokrzywa zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris

Iris pseudacorus L. kosaciec żółty

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Magnocaricion, Ass. Iridetum pseudacori

Poa pratensis L. wiechlina łąkowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea

Galium aparine L. przytulia czepna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: SubCl. Galio-Urticenea

Cirsium oleraceum (L.) Scop. ostrożeń warzywny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Calthion palustris, Ass. Angelico-Cirsietum oleracei

Lathyrus pratensis L. groszek łąkowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea, All. Koelerion albescentis [var. ve-lutinus], Ass. Trifolio-Anthyllidetum maritimae

Epilobium hirsutum L. wierzbowica kosmata

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Calystegio-Epilobietum hirsuti

Cirsium oleraceum (L.) Scop. ostrożeń warzywny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Calthion palustris, Ass. Angelico-Cirsietum oleracei

• Przydroża

Stwierdzono następujące gatunki roślin:

Plantago major L. s. str. babka zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Plantaginetalia majoris [ssp. major], Ass. Prunello-Plantaginetum [var. brachystachya], Ass. Juncetum tenuis

Plantago lanceolata L. babka lancetowata

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Molinio-Arrhenatheretea, All. Vicio lathyroidis-Potentillion argenteae

Taraxacum officinale F. H. Wigg. mniszek pospolity

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Arrhenatheretalia elatioris

Potentilla anserina L. pięciornik gęsi

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Trifolio fragiferae-Agrostietalia stoloniferae

Rubus idaeus L. malina właściwa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Epilobietea angustifolii, Ass. Rubetum idaei

Tragopogon pratensis L. ssp. Pratensis kozibród łąkowy typowy

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Arrhenatherion elatioris

Arrhenatherum elatius (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl rajgras wyniosły

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Arrhenatherion elatioris, Ass. Arrhenatheretum elatioris

Achillea millefolium L. s.str.krwawnik pospolity

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Arrhenatheretalia elatioris

Leontodon autumnalis L. brodawnik jesienny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: All. Cynosurion, Ass. Lolio-Cynosuretum
Ranunculo-Alopecuretum geniculati

Oenothera biennis L. s.str. wiesiołek dwuletni

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: O. Onopordetalia acanthii

Convolvulus arvensis L. powój polny

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Agropyreteae intermedio-repentis

Trifolium repens L. koniczyna biała

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Lolio-Cynosuretum

Urtica dioica L. pokrzywa zwyczajna

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Cl. Artemisietea vulgaris

Lactuca serriola L. sałata kompasowa

Gatunek charakterystyczny (Ch.) dla: Ass. Erigeronto-Lactucetum

Tereny objęte planem graniczą od południa z lasami Nadleśnictwa Barlinek , po stronie wschodniej terenu o symbolu Nop , na którym przeważają sosny, brzozy brodawkowate, buk pospolity, dęby, jarząb pospolity.

W rejonie terenu o symbolu 1R występuje enklawa o pow. 1,44 ha leśna na którym przeważają brzozy brodawkowate, dęby oraz sosny zwyczajne.

3. Fauna

1) Bezkręgowce

Na obszarze opracowania stwierdzono niżej wymienione i nieobjęte ochroną gatunkową bezkręgowce:

- **Chrząszcze**

Biegacz granulowany (*Carabus granulatus*)

Biegacz zielonożółty (*Carabus auronitens*) – ochrona częściowa

Dzier kruszcowy (*Harpalus affinis*)

Oleica krówka (*Meloe proscarabaeus* L.)

Próchniaczek czarniawy kusak olens (*Ocypus (Ocypus) olens*)

Złotka jasnotowa (*Chrysolina fastuosa* Scop.)

Zmięk żółty (*Rhagonycha fulva*)

Żuk gnojowy (*Geotrupes (Geotrupes) stercorarius*)

Żuk wiosenny (*Trypocopris vernalis*)

- **Pluskwiaki**

Kowal bezskrzydły (*Pyrrhocoris apterus*)

Strojnica baldaszkówka, strojnica włoska (*Graphosoma lineatum*)

- **Motyle**

Bielinek kapustnik (*Pieris brassicae*)

Latolistek cytrynek (*Gonepteryx rhamni*)

Modraszek amandus (*Polyommatus amandus*)

Niestrzep głogowiec (*Aporia crataegi*)

Osadnik egeria (*Pararge aegeria*)

Polowiec szachownica (*Melanargia galathea* syn. *Agapetes galathea*)

Przylepek olszyniak (*Aethalura punctulata*)

Rusałka pawik (*Inachis io*)

Strzępotek glicerion (*Coenonympha glycerion*)

Strzępotek ruczajnik (*Coenonympha pamphilus*)

- **Ważki (Odonata)**

Łątka dziewczeczka (*Coenagrion puella*)

Łunica czerwona (*Pyrrhosoma nymphula*)

Szablak krwisty (*Sympetrum sanguineum*)

- **Pajęczaki**

Kątnik domowy (*Tegenaria domestica*)

Krzyżak ogrodowy (*Araneus diadematus*)

- **Muchówki**

Ścierwica mięsówka (*Sarcophaga carnaria*)

Padlinówka cesarska (*Lucilia caesar*)

- **Ślimaki**

Bursztynka pospolita (*Succinea putris*)

Ślinik wielki, ślinik rudy (*Arion rufus*)

Wstężyk ogrodowy (*Cepaea hortensis*)

2) Płazy i gady

Gady

Na obszarze opracowania nie stwierdzono gadów.

Płazy

Na obszarze opracowania znajdują się śródpolne oczka wodne oraz zastoiska wody, które potencjalnie mogą być siedliskami dwóch gatunków płazów:

Żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* (*Rana lessonae*) ochrona częściowa

Żaba wodna *Pelophylax esculentus* (*Rana esculenta*) ochrona częściowa

3) Ssaki

Na obszarze opracowania przemieszczały się następujące gatunki ssaków:

badylarka *Micromys minutus*

mysz polna *Apodemus agrarius*

sarna *Capreolus capreolus*

zając szarak *Lepus europaeus*

4) Ptaki

Na obszarze opracowania stwierdzono gatunki ptaków związane z terenami rolnymi, zadrzewieniami oraz terenami zabudowanymi.

Columba palumbus grzywacz (łowny z okresem ochronnym)

Corvus cornix wrona siwa (ochrona częściowa)

Corvus frugilegus gawron (ochroną częściową objęte są osobniki w obszarze administracyjnym miast, ochroną ścisłą objęte są osobniki poza obszarem administracyjnym miast)

Czajka *Vanellus vanellus* (ochrona ścisła)

Dymówka *Hirundo rustica* (ochrona ścisła)

Dzwoniec *Chloris chloris* (ochrona ścisła)

Kapturka *Sylvia atricapilla* (ochrona ścisła)

Parus major bogatka (ochrona ścisła)

Passer domesticus wróbel (ochrona ścisła)

Phoenicurus ochruros kopciuszek (ochrona ścisła)

Zięba *Fringilla coelebs* (ochrona ścisła)

Pliszka siwa *Motacilla alba* (ochrona ścisła)

Sroka *Pica pica* (ochrona częściowa)

Szpaka *Sturnus vulgaris* (ochrona ścisła)

4. Oczka wodne

Na obszarze opracowania znajdują się niewielkie śródpolne oczka wodne, które są wykorzystywane siedliskowo przez krzyżówkę *Anas platyrhynchos* (łowny z okresem ochronnym).

1.8. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Pod względem podziału fizycznogeograficznego Polski gmina Nowogródek Pomorski leży na granicy Pojezierza Myśliborskiego – część północna - i Równiny Gorzowskiej – część południowa (Kondracki 2002). Rzeźba terenu została ukształtowana przez lądolód skandynawski oraz procesy z nim związane. Ukształtowanie obszaru gminy charakteryzuje pasmowym układem głównych jednostek geomorfologicznych powstałych w wyniku procesów erozji i akumulacji lodowcowej, związanych z wycofywaniem się lądolodu fazy pomorskiej. Są to: równina sandrowa, strefa moreny czołowej oraz równina moreny dennej.

Równina sandrowa obejmuje południową część gminy i rozciąga się na południe od strefy wzniesień moreny czołowej (linia Trzcina – Golin – Karsko). Wysokości względne osiągają tutaj 55 - 80 m n.p.m. i obniżają się w kierunku południowo-wschodnim. Równinę sandrową przecinają południkowo rynny subglacialne, które zajęte są przez doliny rzek Kładki i Marwicy a także jeziora: Ciche, Parmeńskie i Ściegienko.

Strefa moreny czołowej rozciąga się równoleżnikowo w środkowej części gminy na północ od linii Trzcina – Golin – Karsko, gdzie widoczne są 3 pasy wzniesień moren czołowych utworzonych w czasie postępu, stagnacji, czoła lądolodu. Najbardziej na południe wysunięte jest pasmo moreny czołowej, odznacza się pomiędzy Wzgórzem Nałęcz (102 m n.p.m.), Trzciną, w kierunku Karska. Drugie, centralne pasmo, przechodzi równolegle do pierwszego, południowego pasma, przecinając miejscowości Ławy, Nowogródek Pomorski i Kinice Nowe. Granice wyznaczają poziomice pomiędzy 75 a 88 m n.p.m. Ostatnie, trzecie pasmo wzgórz, przebiega na linii miejscowości Giżyn, Rokitno i Rychnów, odznaczają je poziomice 75 do 83 m n.p.m. Pasma pokryte jest słabszymi glebami piaszczystymi: zdegradowanymi glebami brunatnymi oraz glebami bielcowymi. Na zapleczu pagórków moreny czołowej występują obniżenia zajęte przez niewielkie jeziora (J. Kinickie) oraz osady organiczne.

Równina moreny dennej obejmuje północną część gminy Nowogródek Pomorski i wznosi się na wysokość ok. 70-75 m n.p.m. Występują tutaj liczne pagórki i wały kemowe, zwłaszcza w rejonie Karlina i liczne zagłębienia bezodpływowe. Północno – zachodnia część obniża się do wysokości 65-70 m n.p.m. i zajmuje ją polodowcowe jeziorzysko z Jeziorem Sulimierskim.

Budowa geologiczna warstw powierzchniowych to głównie osady wodnolodowcowe, czwartorzędowe. Tworzą je utwory piaszczyste, żwirowe oraz gliny morenowe. W obniżeniach terenu oraz w dolinach cieków osadziły się utwory najmłodsze, holoceny, w postaci namulów, torfów czy kredy jeziornej. Starsze osady trzeciorzędowe zalegają do głębokości 100 m i zlokalizowane są głównie w południowej części Gminy. Utwory trzeciorzędowe prezentowane są m.in. przez osady piaszczyste. Poniżej 100 m zalegają już utwory kredowe, które sięgają do głębokości ok. 200 m p.p.t.

Południowa część gminy, za wałem czołowomorenowym, stanowi równinę sandrową, która powstawała na przedpolu ostatniego lądolodu północnopolskiego. Są to głównie utwory piaszczyste i żwirowe z zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie.

Najmłodsze osady na terenie gminy Nowogródek Pomorski to osady holoceny w postaci osadów jeziornych, rzecznych czy utworów akumulacji organicznej (torfowiska). Osady te są charakterystyczne dla młodoglacjalnych obszarów z uwagi na swój „krótki żywot”.

1.9. Gleby

W obszarze gminy Nowogródek Pomorski korzystnymi warunkami pod względem rolniczej przydatności gleb charakteryzuje się środkowa jej część, w paśmie Świątki – Nowogródek Pomorski - Sumiak. Występują tam gleby zaliczane do kompleksów rolniczej przydatności gleb: 2-go pszennego dobrego i kompleksu 4-go żytniego bardzo dobrego.

- Do kompleksu 2-go zaliczane są między innymi gleby III a i III b klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne wyługowane. Wytworzone są przeważnie z glin lub piasków gliniastych mocnych na glinie. Gleby tego kompleksu odznaczają się na ogół uregulowanym odczynem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych, niekiedy są nadmiernie uwilgotnione, m.in. ze względu na zwięźlejszy skład granulometryczny. Większość tych gleb jest średnio ciężka w uprawie i wykazuje dobry stopień kultury. Nadają się do uprawy wszystkich roślin o największych wymaganiach.
- Kompleks 4-ty obejmuje najlepsze gleby III b i IV a klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne wyługowane. Wytworzone są one z piasków gliniastych mocnych na glinie. Charakteryzują się względnie uregulowanym uwilgotnieniem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych. Są strukturalne, łatwe do uprawy.

Ze względu na wysoką jakość gleby, kompleksy 2-gi i 4-ty powinny stanowić podstawowy ekosystem żywielski i podlegać ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, zwłaszcza przed zabudową.

2) Średnio korzystnymi warunkami charakteryzują się grunty, zajmujące 28 % powierzchni gruntów ornych, rozproszone są na obszarze całej gminy. Są to gleby kompleksu 3-go pszenno-żytnego, 5-go żytniego dobrego, 8-go zbożowo – pastewnego mocnego i 9-go zbożowo - pastewnego słabego. Wśród tej grupy gleb największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu 5-go żytniego dobrego. Do kompleksu 5-go zaliczane są gleby IVa i IVb klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne, wyługowane, wytworzone z piasków gliniastych lekkich na glinie. Gleby te są łatwe do uprawy, ale ze względu na dużą miąższość spiaszczenia, są bardzo wrażliwe na niedobory opadów atmosferycznych, uprawę i nawożenie. Większość tych gleb wykazuje niedobór przyswajalnych składników pokarmowych.

Niekorzystnymi warunkami charakteryzują się gleby kompleksów 6-go żytniego słabego, 7-go żytniego b. słabego. Wytworzone głównie z piasków słabo gliniastych podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby IV b, V i VI klasy bonitacyjnej. Są przepuszczalne, okresowo lub stale za suche, ubogie w przyswajalne składniki pokarmowe. Charakteryzują się niską jakością, są mało urodzajne a ich uprawa jest często nieopłacalna. Ze względu na niewielką przydatność dla rolnictwa, gleby tych kompleksów powinny być przeznaczone pod zalesianie, w pierwszej kolejności te, które sąsiadują z lasami lub znajdują się na terenach zdegradowanych i obszarach podatnych na degradację wód podziemnych.

4) Użytki zielone występują głównie w rozległych połaciach oraz rozproszonych zagłębieniach śródpolnych i śródleśnych, w dolinach rzeki Marwicy oraz Kanałów Łączyna i Kozi Rów. Typologicznie są to w przewadze gleby torfowe torfów niskich. Na obszarze gminy dominują użytki zielone średnie w III i IV klasie bonitacyjnej. Gleby tego kompleksu odznaczają się dobrymi właściwościami fizyko - chemicznymi i względnie uregulowanymi stosunkami wodnymi. Stwarzają korzystne warunki do rozwoju siedlisk pobagiennych i łąkowych użytków zielonych

1.10. Klimat

Klimat gminy należy do strefy klimatu umiarkowanego, na pograniczu dzielnicy pomorskiej i zachodniopomorskiej. Klimat ten charakteryzują łagodne z częstymi odwilżami zima oraz dość chłodnym ze znaczną ilością opadów lato. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C. Średnia temperatura stycznia to -1,5°C, a lipca od 17,5°C do 18,0°C. Przeciętna ilość opadów waha się w granicach 500-600 mm rocznie. Suma opadów w półroczu letnim wynosi 340-360 mm, natomiast w zimowym 240-260 mm. Skrajne wartości opadów występują w lipcu (ok. 80 mm) i lutym (ok. 30 mm). Średnia liczba dni w roku z opadem śnieżnym wynosi 34 dni. Pierwszy opad śnieżny występuje średnio w drugiej połowie listopada, a ostatni w pierwszej połowie kwietnia. Średnia liczba dni pochmurnych wynosi około 150 dni rocznie, z czego najwięcej przypada na miesiące zimowe. Okres wegetacyjny trwa ponad 220 dni. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, przy czym z roku na rok obserwuje się dość dużą częstotliwość wiatrów silnych, ale również duży udział ciszy atmosferycznych.

1.11. Stan czystości powietrza i klimat akustyczny

Badania monitoringowe stanu powietrza prowadzi Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska WIOŚ dokonał w 2017 r. oceny poziomu substancji za 2016 r., w strefach województwa zachodniopomorskiego. Roczna ocena jakości powietrza za 2016r. dla stref województwa zachodniopomorskiego przeprowadzona na podstawie kryteriów dla poszczególnych substancji ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin.

Na podstawie pomiarów oraz obliczeń modelowych rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu stwierdzono, że emisje zanieczyszczeń gazowych, w tym dwutlenku siarki, tlenków azotu i tlenku węgla pochodzące ze źródeł punktowych (z sektora przemysłowego i energetycznego) pozostają na podobnym poziomie. Obserwuje się natomiast spadkową tendencję emisji pyłu zawieszonego PM10 pochodzącego ze źródeł punktowych. Największy wpływ na jakość powietrza na danym obszarze ma więc niska emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w gospodarstwach domowych.

Jedynym zanieczyszczeniem, dla którego w ocenie za 2016r. wszystkie strefy województwa zachodniopomorskiego: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin, i Strefa zachodniopomorska otrzymały klasę „C” był benzo(a)piren.

Na obszarze strefy zachodniopomorskiej w okresie letnim 2016 roku rejestrowano wysokie stężenie ozonu troposferycznego. Poziomy stężenie ozonu mierzona w sposób automatyczny na stanowiskach pomiarowych w woj. Zachodniopomorskim w 2016r. nie wykazały przekroczeń kryteriów obowiązujących ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin- poziomów docelowych. Zarówno w aglomeracji szczecińskiej, jak również na pozostałym obszarze wyższymi niż 120 µg/m³, uśredniona w 3 z kolejnych lat, obowiązujących ze względu na ochronę zdrowia ludzi, nie przekroczyła 25 dni.

Obszar gminy Nowogródek Pomorski został przyporządkowany do strefy zachodniopomorskiej, która obejmuje część województwa zachodniopomorskiego poza aglomeracją szczecińską (miasto Szczecin) i miastem Koszalin.

W obejmującej powiat myśliborski, w tym gminę Nowogródek Pomorski, strefie zachodniopomorskiej zanieczyszczeniami problemowymi pozostaje pył zawieszony PM₁₀ oraz zawarty w nim benzo(a)piren. Dla tych dwóch zanieczyszczeń strefa otrzymała klasę C.

Z informacji WIOŚ wynika, że przypisanie strefie zachodniopomorskiej klasy C dla pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu nie oznacza, że przekroczenia dla tych zanieczyszczeń występują w całej strefie.

Gmina Nowogródek Pomorski również stanowi obszar z potencjalnymi przekroczeniami standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu PM₁₀.

W celu potwierdzenia wysokich stężeń konieczne jest uruchomienie w gminie pomiarów pyłu PM₁₀. WIOŚ takie pomiary nie zamierza uruchomić, gdyż badania prowadzone będą tylko w miejscowości Barlinek i Myślibórz, z uwagi na brak środków.

Obszar objęty rozpatrywanym planem zagospodarowania przestrzennego położony w obrębie wsi Karsko nie jest wykazany jako potencjalny obszar przekroczeń stężeń pyłu PM₁₀ w gminie Nowogródek Pomorski.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń na terenie gminy jest emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w gospodarstwach domowych i ruch samochodowy.

Głównym źródłem hałasu w gminie i miejscowości Karsko jest ruch komunikacyjny. Poza hałasem komunikacyjnym występuje emisja hałasu związana z funkcjonowaniem zabudowań lotniskowych wzdłuż jeziora, który ma charakter lokalny oraz czasowy (miesiące letnie) - ogranicza się do granic własności terenu.

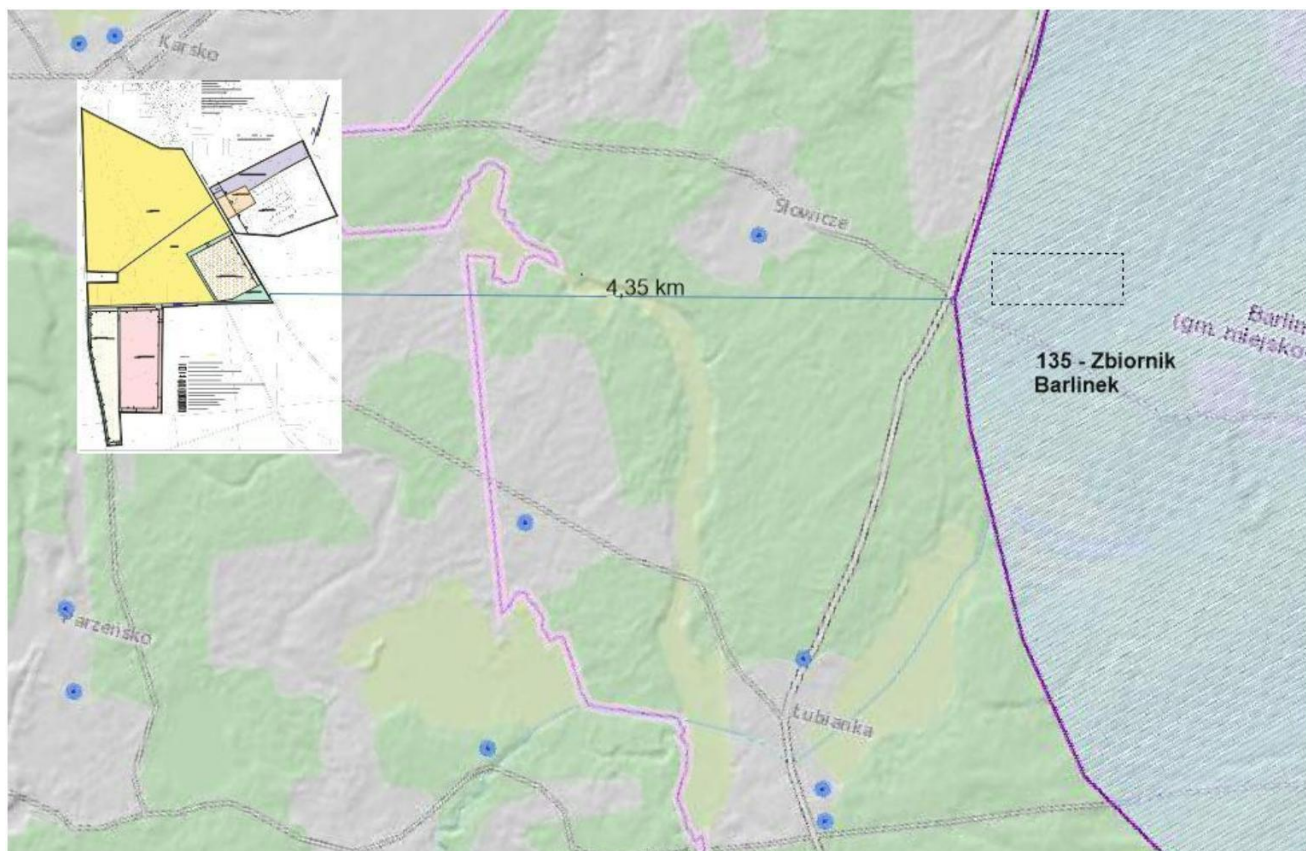
1.12. Wody

Gmina Nowogródek Pomorski leży w dorzeczu Odry - i jej dopływu Warty. Na obszarze dorzecza Odry leży północna i zachodnia część gminy, znajdująca się w zlewni Myśli. Na obszarze dorzecza Warty leży południowo - wschodnia część gminy, znajdująca się w zlewni Kłodawki, jednego z większych prawobrzeżnych dopływów Warty w jej dolnym biegu.

W celu przeciwdziałania zagrożeniom dla wód powierzchniowych i podziemnych, dla wyznaczonych terenów elementarnych obowiązują ustalenia wg § 10 uchwały w zakresie infrastruktury technicznej. Obszar planu jest zlokalizowany poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych i ustalenia planu nie stanowią dla nich zagrożenia. Najbliższy GZWP nr 135 znajduje się w odległości około 4.3 km w kierunku wschodnim (odległość od GZWP oznaczono na mapie)

Wg informacji zamieszczonych w bazie danych <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>, obszar planu nie jest zagrożony powodziami i podtopieniami.

Ustalenia planu położony w odległości ponad 3 km od brzegów i wód jezior.

2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

2.1. Prawne formy ochrony przyrody

Obszar opracowania nie znajduje się w granicach prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.).

Cały obszar opracowania jest zlokalizowany poza granicami obszaru chronionego krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu C (Barlinek), dla którego obowiązuje Obwieszczenie Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1637).

Obszar planu położony w granicach województwa zachodniopomorskiego, w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. Ekosystemy rozmieszczone są z przewagą użytków rolnych. Nie spotykamy tu mokradeł, a jedynie oczka śródpolne. Obszar planu znajduje się w bezpośrednim położeniu ze zbiorowiskami leśnymi o charakterze naturalnym.

2.1.1. Barlinecko – Gorzowski Park Krajobrazowy

Cały obszar opracowania znajduje się w granicach otuliny Barlinecko - Gorzowskiego Parku Krajobrazowego.

Otulina – wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu (zazwyczaj parków narodowych i krajobrazowych), zabezpieczający go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (definicja wg ustawy o ochronie przyrody) Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Podstawa prawna utworzenia parku:

Podstawy prawne utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego:

- Rozporządzenie Nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dnia 23 października 1991 roku w sprawie utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz zatwierdzenia planu ochrony tego parku (Dz. Urz. woj. gorzowskiego Nr 14 z 1991 r.).
- Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Gorzowskiego z dnia 18 lipca 1996 roku w sprawie zmiany Rozporządzenia Nr 27 Wojewody Gorzowskiego w sprawie utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz zatwierdzenia planu ochrony Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 7, poz. 61)
- Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 14 poz. 339)
- Rozporządzenie nr 107/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 lipca 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 89/2006 r., poz. 1635)

Położenie według regionalizacji przyrodniczo-leśnej:

- Kraina-Bałtycka
- Dzielnicza-3. Pojezierze Wałecko-Myśliborskie
- Mezonegion - Równina Gorzowska

Położenie fizyczno-geograficzne (wg Kondrackiego, 1978):

- Makroregion-Pojezierze Południowopomorskie 314.6/7
- Mezonegion - Równina Gorzowska 314.61

2.1.2. Obszary Natura 2000.

Obszar opracowania znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000 i nie sąsiaduje z nimi.

2.1.3. Proponowane formy ochrony przyrody

Na obszarze opracowania nie ma proponowanych form ochrony przyrody, o których mowa w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego.

2.2. Dyrektywy Międzynarodowe

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010). Celem tej Dyrektywy jest ochrona ptaków uznanych w skali kontynentu za zagrożone i potrzebujące ochrony.

Obszar opracowania nie jest siedliskiem gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa) (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.).

Siedliska przyrodnicze zostały pokazane na załączniku graficznym do prognozy. Na obszarze opracowania nie występują siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na obszarze planu nie stwierdzono gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

2.3. Elementy Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCh)

Korytarz ekologiczny jest zdefiniowany w art. 2. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jako: obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

Zgodnie z art. 23.1 ustawy, funkcje korytarza ekologicznego może też pełnić obszar chronionego krajobrazu.

Wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (§ 6.1) W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w punktach od 1 do 478 i od 480 do 592 w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w punktach od 1 do 210 w załączniku nr 2 rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;

- umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień.

Zgodnie z § 10 rozporządzenia ,w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w punktach od 1 do 478 i od 480 do 592 w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w punktach od 1 do 210 w załączniku nr 2 rozporządzenia, stosuje się następujące sposoby ochrony:

- tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy ekologicznych,
- zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek.

W celu ochrony korytarzy ekologicznych, w planie wyznacza się tereny elementarne R z przeznaczeniem – tereny rolne i z zakazem zabudowy.

Ustalenia planu nie ingerują w tereny wodne i w tym zakresie nie powodują występowania oddziaływania na korytarze ekologiczne.

Projekt planu wyznacza tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną rolniczą, obsługi rolnictwa, lokalizacji farmy fotowoltaicznej, komunikację wewnętrzną i tereny zieleni.

Plan utrzymuje zasadę lokalizacji nowej zabudowy wzdłuż istniejących dróg oraz wyznacza tereny obsługi produkcji gospodarstwa rolnego , funkcje zabudowy wiejskiej o charakterze wielofunkcyjnym oraz tereny rolne i hodowli zwierzęcej

Ustalenia planu w takim zakresie nie stanowią zagrożenia dla korytarzy ekologicznych na terenie gminy Nowogródek Pomorski. Na terenach elementarnych przeznaczonych pod zabudowę, nie ma cieków i zbiorników wodnych, zadrzewień alejowych, rozległych terenów podmokłych, czyli elementów środowiska przyrodniczego o kluczowym znaczeniu dla ochrony korytarzy ekologicznych.

Obszar planu jest zlokalizowany poza granicami korytarzy ekologicznych, wykazanych w bazie danych <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

2.4. Zasoby naturalne

Zasoby naturalne, czyli bogactwa naturalne to wszystkie użyteczne elementy środowiska, które człowiek może wyzyskiwać. Dzieli się je na nieorganiczne (minerały, woda, atmosfera) i organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego, ekosystemy), a także nieodnawialne (np. minerały i paliwa kopalne) oraz odnawialne (nie wyczerpują się, ponieważ istnieje w nich zamknięty obieg materii, np. w wodzie i atmosferze).

Zasoby naturalne dzielą się na materię żywą, materię nieożywioną, oraz energię:

- do materii żywej należy cały dostępny człowiekowi świat żywych roślin, zwierząt oraz pozostałych organizmów (wirusy, bakterie itd.).
- do materii nieożywionej należą substancje we wszelkich formach materii, a więc w postaci gazowej, ciekłej lub stałej, a w szczególności powietrze, wody, minerały oraz substancje pochodzenia roślinne-go lub zwierzęcego.

Na obszarze planu nie ma złóż surowców naturalnych. Ustala się zachowanie rowów melioracyjnych oraz śródpolnych oczek wodnych.

Na obszarze planu ustala się maksymalną ochronę terenów rolnych. Na terenach elementarnych z przeznaczeniem pod zabudowę, nie ma lasów, bagien, torfowisk.

Wg informacji zamieszczonych na stronie internetowej <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/>, na obszarze planu nie ma złóż surowców naturalnych, nie jest on zlokalizowany na obszarach i terenach górniczych.

- Obszar planu graniczy po stronie zachodniej z Obszarem Chronionego Krajobrazu „C” Barlinek (obejmujący powierzchnię 33815 ha w gminach Myślibórz, Nowogródek Pomorski, Barlinek, Kłodawa, Pełczyce, Strzelce Krajeńskie, Santok, Zwierzyń. W granicach gminy Nowogródek Pomorski znajduje się fragment północno – zachodniej części OCK „C” Barlinek, obejmujący 3987 ha, co stanowi 11,8% obszaru chronionego i 27,3% powierzchni gminy. W granicach OCK znajduje się kilka istniejących oraz proponowanych użytków ekologicznych (UE 1,2,6,) i pomników przyrody (P6, 9 – 11, 18 – 24).

2.5. Zdrowie ludzi

Realizacja założeń planistycznych ma na celu zmianę lokalizacji obecnej fermy zwierząt futerkowych , w rejon położony w południowo-zachodniej części planu , zlikwidowaną działalność zastąpi hodowla zwierząt- krów

Z uwagi na specyfikę planowanej funkcji zakłada się wykonanie strefy ochronnej zieleni izolacyjnej. W przypadku ocenianej inwestycji najważniejszym aspektem dotyczącym zdrowia ludzi stanowi oddziaływanie hodowli na ludność zamieszkującą w miejscowości Karsko.

Ze względu na charakter przedsięwzięcia prognozuje się zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko w szczególności dotyczące zagospodarowania odpadów i ochrony środowiska gruntowo-wodnego. Dodatkowo na etapie realizacji inwestycji planuje się prawidłową eksploatację sprzętu budowlanego i środków transportu w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu gleby poprzez wycieki substancji ropopochodnych. Dane zawarte w przedmiotowej prognozie nie wskazują na zasadniczą uciążliwość rozpatrywanej inwestycji na zdrowie i życie ludzi. Przy przestrzeganiu zasad eksploatacji przy hodowli zawartych w prognozie , zagrożenie dla zdrowia ludzi nie powinno wystąpić. Warunek jest, aby zostały zachowane kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, a także od najbliższej zabudowy mieszkalnej.

Najbliższe działki siedliskowe położone są w odległości ok. 700m od jednostek planistycznych przeznaczonych na cele hodowlane.

Uciążliwością znacząco wpływającą na jakość życia jest odór związany z odchodami zwierzęcymi. W polskim prawie brak standardów pozwalających na określenie koniecznych do dotrzymania

standardów. Jest to natomiast jeden z głównych czynników wskazywanych jako czynnik negatywnie wpływający na ochronę zdrowia i warunków jakości życia.

Problemem jest również ilość odchodów zwierzęcych i ich zagospodarowanie oraz zagrożenie mikrobiologiczne. Odpady zwierzęce i zwierzęta padłe należy przechowywać w specjalnie do tego przystosowanych pojemnikach a następnie przekazywać do utylizacji firmom posiadającym specjalne uprawnienia w tym zakresie.

Zgodnie z opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, po dokonaniu analizy raportu oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na adaptacji istniejących budynków inwentarskich do hodowli krów w obsadzie do 2000szt (2000DJP), stwierdza się, że inwestycja wskazanego przedsięwzięcia może przyczynić się do zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska, które mimo zastosowania środków minimalizujących mogą być odczuwalne dla pracowników terenów hodowlanych. W zakresie norm odorów brak obowiązujących przepisów, które pozwoliłyby na zmierzenie ich wielkości. Ponadto duża koncentracja odchodów stanowić może zagrożenie mikrobiologiczne. W związku z powyższym przedsięwzięcie negatywnie wpłynie na stan środowiska, dlatego ograniczenie hodowli do już istniejącego terenu dawnego gospodarstwa rolnego oraz terenu położonego w bezpośrednim otoczeniu obszarów leśnych stanowiących naturalną ich izolację zminimalizuje to oddziaływanie.

Proponowane zabezpieczenia zmniejszające emisję do środowiska oraz monitoring środowiska w czasie wykonywania prac i eksploatacji obiektów hodowlanych, winno zapewnić wszelkie wymagania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

Przy przestrzeganiu zasad eksploatacji hodowli zgodnie z przepisami prawa nie wystąpi zagrożenie dla zdrowia ludzi, a co za tym idzie zostaną zachowane kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, a także najbliższej zabudowy mieszkalnej.

Kolejne założenie planistyczne to realizacja i lokalizacja systemów fotowoltaicznych na terenach produkcyjnych i przemysłowych oraz na dachach tej zabudowy.

Tereny te nie są atrakcyjne dla fauny, ze względu na dużą presję antropizacyjną oraz skalę zainwestowania./ położone pomiędzy już istniejącym zainwestowaniem kubaturowym obiektów obsługi rolnictwa a obiektami zabudowy mieszkalnej i usługowej /szkoła /

Niektóre źródła zajmujące się problematyką fotowoltaiki podają, że duże powierzchnie paneli słonecznych lokowanych na otwartych przestrzeniach pól uprawnych (co w przypadku ocenianego planu ma niewielkie znaczenie przy wielkości obszaru planu 147,5058 ha, wielkość pow. obszaru 6 Nop o powierzchni 17,5073 ha, obszaru 2RP o powierzchni 12,784 ha oraz obszaru 8EF o powierzchni 6,90 ha - to jest ok. 25,2% pow. planu), jednak mogą mieć negatywny wpływ na ptaki. Może on prowadzić do fragmentacji siedlisk ptaków, jak również wywoływać ich płoszenie (szczególnie w fazie realizacji). Jak dotąd nie przeprowadzono jednak szczegółowych badań w tym zakresie. Mimo wszystko, proponuje się pozostawienie możliwie maksymalnie dużych powierzchni zakrzewień i wolnych przestrzeni, zakłada się minimalną pow. biologicznie czynną o wielkości nie mniejszej niż 30% obszaru 8EF, 25% obszaru 2RP oraz 40% obszaru 6Nop – umożliwiając tym samym zachowanie potencjalnych miejsc żerowania ptactwa, w szczególności bytującego w środowisku wiejskim. Ponadto, w celu zminimalizowania potencjalnych negatywnych oddziaływań wskazuje się realizację przedsięwzięć związanych z fotowoltaiką poza najbardziej atrakcyjnymi miejscami żerowania i bytowania zwierząt oraz zezwolić na naturalną sukcesję roślinną pod farmą solarną w celu stworzenia jak najbardziej naturalnych warunków bytowania i żerowania przedstawicieli fauny i flory. Analizując obszary wskazane w projekcie planu pod tego rodzaju zainwestowanie nie wskazuje się możliwości wystąpienia tego typu oddziaływań. Tereny te nie są atrakcyjne dla fauny, ze względu na dużą presję antropizacyjną oraz skalę zainwestowania./ położone pomiędzy już istniejącym zainwestowaniem kubaturowym obiektów obsługi rolnictwa a obiektami zabudowy mieszkalnej i usługowej /szkoła /

Ponadto jeśli farma fotowoltaiczna zostanie zaprojektowana i będzie prowadzona z uwzględnieniem potrzeb ptaków, np. zostaną wprowadzone nasadzenia roślinności krzaczastej czy zielnej pomiędzy panelami i ich sektorami, może być atrakcyjnym miejscem żerowania i gniazdowania („panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd” prof. dr hab. Trojanowski P., 2013). Przykładem takiej farmy jest obiekt w Gondorf Kobern w Niemczech, o powierzchni ponad 6 ha. Teren tej farmy fotowoltaicznej został objęty ochroną rezerwatową, dla zachowania występujących w jej zasięgu zagrożonych gatunków

roślin i zwierząt (w tym ptaków). Także przykłady innych farm fotowoltaicznych w południowych Niemczech pokazują, że obiekty te mogą „stanowić wręcz „oazy bioróżnorodności” w intensywnym krajobrazie rolniczym. Dzieje się tak za sprawą powstania mikrosiedlisk stanowiących ważne miejsca do gniazdowania i żerowania wielu gatunków ptaków” [prof. dr hab. Trojanowski P., 2013, Peschel T., 2010].

W przypadku lokalizacji paneli słonecznych na dachach obiektów budowlanych należy dokonać analizy możliwości technicznych wykonywania instalacji (posadowienia na dachu konstrukcji, sposobu obciążenia dachu i konstrukcji w celu ograniczenia powstania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi). Budynki i budowle powinny posiadać sprawne instalacje odgromowe. Ponadto, w przypadku obiektów wysokich i dużych płaszczyzn dachów o nierównej strukturze powinno się dokonać analizy krajobrazowej przed realizacją przedsięwzięcia w celu uniknięcia oddziaływania na krajobraz (powstanie dominanty krajobrazowej w terenie).

W fazie realizacji przedsięwzięcia będą występować zjawiska związane z robotami budowlanymi paneli solarnych. Nie wpłynie to jednak na pogorszenie stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, strukturę gleb, przypowierzchniowe warstwy ziemi. Może wstąpić okresowa uciążliwość akustyczna oraz lokalne nieznaczne zanieczyszczenie powietrza wywołane przez prace budowlane, transport materiałów. Uciążliwości te nie są jednak znaczące i ograniczone w czasie i przestrzeni. Generalnie można uznać je za neutralne.

2.6. Zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska

Środowisko przyrodnicze cechuje się nierozrwalną współzależnością wszystkich jego elementów. Jeśli zmianie ulega jeden z jego komponentów, nie pozostaje to bez wpływu dla stanu i funkcjonowania pozostałych. Jednym z najwrażliwszych komponentów środowiska przyrodniczego jest różnorodność biologiczna, która zwykle ulega obniżeniu wraz ze zmianą warunków życiowych na danym terenie. Zróżnicowanie biotycznych komponentów środowiska z reguły prowadzi do znacznego zmniejszenia składu gatunkowego fauny i flory.

W skutek realizacji przyjętych rozwiązań planistycznych częściowo zmieni się topoklimat, pogorszy się czystość powietrza, nie pogorszy się czystość wód oraz gleb, a w pobliżu farmy fotowoltaicznej pogorszy się klimat akustyczny.

Zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego, nastąpi dalsze przekształcanie naturalnych ekosystemów w systemy techniczno-przyrodnicze z przewagą procesów antropogenicznych. W przypadku planowanej inwestycji polegającej na lokalizacji paneli fotowoltaicznych zwłaszcza na terenie 8EF, 2 RP oraz 6Nop może prowadzić do powstania „efektu tafla wody”. Efekt ten polega na tym, że w skutek odbijania promieni słonecznych przez panele słoneczne może dojść do kolizji ptaków z panelami, które mogą mylić je z taflą wody. Poprzez zajęcie dużej części powierzchni terenu może dojść do fragmentacji siedlisk i opuszczania miejsc gniazdowania. Planowane przedsięwzięcie jednak zaprojektowano poza obszarem prawnie chronionym; poza obszarami łąk i poza sąsiedztwem z obszarami wodno-błotnymi i zbiorników wodnych, co w istotny sposób wyeliminuje lub zminimalizuje potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę; Planowane panele fotowoltaiczne wyposażone zostaną w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych;

Zakłada się, że prace związane z budową prowadzone będą poza okresem lęgowym ptaków, Oddziaływanie poza i na terenie planu nie będzie miało miejsca, ponieważ znajduje się on z dala od miejsc, na których mogą bytować ptaki wodno-błotne. Należy oczekiwać, że ptaki będą wybierały bogatsze przyrodniczo tereny, położone poza obszarem planu. Natomiast teren obiektów produkcyjnych nie będzie tworzył otoczenia przyjaznego dla ornitofauny.

Pogorszenia klimatu akustycznego w sąsiedztwie paneli słonecznych wywołane mogą być przez transformatory lub inwertery. Planowane inwestycje mające wpływ na środowisko będą zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi (jako chronionych akustycznie). Planowane panele słoneczne usytuowane będą w wyznaczonej odległości od dróg (wyznaczono w planie nieprzekraczalną linię zabudowy) co ograniczy ewentualne oślepianie kierowców. W celu eliminacji tego niekorzystnego zjawiska, panele fotowoltaiczne pokrywa się powłoką antyrefleksyjną. Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na

środowisko. Praca paneli fotowoltaicznych nie będzie powodować emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (brak źródeł emisji), a zastosowane rozwiązania ograniczą uciążliwości związane z pracą urządzeń transformatorowych. Zakłada się zastosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie potencjalnego pogorszenia klimatu akustycznego w rejonie inwestycji;

Nie przewiduje się również wytwarzania odpadów. Pewne zagrożenie jest związane z koniecznością mycia paneli. W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, należy ograniczyć stosowanie detergentów i innych środków powierzchniowo czynnych. Ocenia się, że na terenach aktywności gospodarczej, na których dopuszcza się elektrownie fotowoltaiczne, nie powinny nastąpić opisane powyżej oddziaływania. Dopuszczalne elektrownie fotowoltaiczne na dachach budynków, będą na terenach przekształconych antropogenicznie.

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem obszarów konfliktowych dla lokalizacji farmy fotowoltaicznej i nie jest szczególnie istotny dla występowania ptaków. Nie stwierdza się tu znanych korytarzy migracji ptaków (np. gęsi).

Bezpośrednio na terenie obszaru planu i w jego pobliżu nie utworzono obszarów chronionych ze względu na występowanie ptaków. Nie znajdują się tu także strefy ochronne od gniazdujących ptaków.

W ostatnich latach mamy do czynienia z globalnym ociepleniem, dlatego w planowanych działaniach należy uwzględnić również zachodzące zmiany klimatu. Nie są one obojętne dla bioróżnorodności. Zmiany klimatu zachodzące w strefie klimatu umiarkowanego przejawiają się przyspieszeniem wiosny i zmianami rozkładu temperatur latem. Wcześniej kwitną wiosenne kwiaty, przyspieszona jest pora godów płazów, ptaki zakładają gniazda o kilkanaście dni wcześniej. Także owady zapylające mogą rozmijać się z przyspieszoną porą kwitnienia „obsługiwanym” roślin, co grozi brakiem owoców. Zauważalne jest przyspieszenie wegetacji wczesną wiosną, a następnie jej wcześniejsze zamieranie jesienią.

Zmiany klimatyczne wpływają, i wpływać będą, na zasięg i rozmieszczenie gatunków, ich cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Jednakże różne gatunki i siedliska różnie reagują na zmiany klimatyczne – niektóre europejskie gatunki mogą na nich skorzystać, inne – mogą znacznie ucierpieć. Większość prognoz zmian klimatu opiera się o zmiany średnich wartości parametrów klimatycznych tj.: opady, temperatura, kierunek wiatru. Warto jednak zaznaczyć, że często zmiany w zasięgu, wielkości populacji, parametrach rozrodu, a w konsekwencji – całej bioróżnorodności, wynikają ze zmiany frekwencji i amplitudy zjawisk ekstremalnych, takich jak powódzie, wichury, ulew.

2.7. Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie objętym prognozą nie występują cenne obszary Natura 2000. Teren opracowania położony jest w odległości ok. 6,5 km od Lasów Witnicko-Dębiańskich i ok. 4 km od Puszczy Barłanieckiej.

Teren analizowanego planu zlokalizowany jest **w otulinie Barłaniecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego** i graniczy od zachodu z **Obszarem Chronionego Krajobrazu „C” Barłanek**. Otulina – wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu (zazwyczaj parków narodowych i krajobrazowych), zabezpieczający go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (definicja według Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Celem ochrony są tu tereny o charakterystycznych cechach fizjograficznych i mało przekształconym środowisku przyrodniczym. Maja one znaczące walory przyrodnicze, krajobrazowe, turystyczne i klimatyczne, a także tworzą swoisty rodzaj ciągów i korytarzy ekologicznych obejmujących głównie lasy, łąki i obszary podmokłe, które łączą poszczególne obszary chronione. Ścisły obszar opracowania, zlokalizowany jest poza obszarem OCHK „B” w znacznej odległości od jeziora Myśliborskiego(ok. 8 km), które jest miejscem występowania i rozmnażania gatunków rzadkich i chronionych. Oddalenie od północnej granicy terenu planu, akwenu (jeziora Karsko Wielkie) wynosi ponad 2,5km. Na obszarze podlegającym prognozie nie zanotowano stanowiska chronionych gatunków fauny i flory.

Dla wyznaczonych w planie terenów elementarnych obowiązuje ustalenie wg § 8 ust. 1 i 2 uchwały w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu z uwagi na położenie wszystkich jednostek urbanistycznych planu w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, w granicach którego obowiązują zakazy działań mogących negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Jednym z celów planu jest ograniczenie antropogenicznych przekształceń terenu i zmian w krajobrazie w granicach otuliny Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. W związku z tym, w planie wyznacza się tereny elementarne R, ZI z zakazem zabudowy i przeznaczeniem – tereny rolne lub zieleni izolacyjnej. Czyli takie tereny będą zachowane w dotychczasowym użytkowaniu, co służy ochronie walorów przyrodniczych w otulinie Parku.

W planie w granicach otuliny Parku, wyznacza się tereny elementarne, zlokalizowane na terenach rolnych i bezpośrednio przy drogach. Biorąc pod uwagę taką lokalizację, nie wystąpią istotne oddziaływania na walory przyrodnicze otuliny Parku.

W planie wyznacza się tereny elementarne z dopuszczeniem zabudowy, dla których określono nieprzekraczalne linie zabudowy, maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Ustalenia planu w zakresie możliwości zabudowy, będą realizowane na terenach rolnych, gdzie nie ma cennych walorów środowiska przyrodniczego w otulinie Parku. Ustalenia planu dla wyżej wymienionych terenów elementarnych, położone są poza brzegami i wodami jezior, w odległości ok. 3 km, czyli nie ingerują w siedliska wyróżniające się pod względem walorów przyrodniczych w otulinie Parku

Teren objęty prognozą położony jest w odległości nie mniejszej niż ok. od 2,80 km do 10 km (w kierunku zachodnim, wschodnim i południowym) od obszarów **Natura 2000**:

- **Jezioro Kozie** kod obszaru PLH 320010, **obszar spełniający kryteria obszarów o znaczeniu Wspólnotowym** - obszar powstał na mocy Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG
- **Ostoja Barliniecka** kod obszaru PLH 080071, **obszar spełniający kryteria obszarów o znaczeniu Wspólnotowym** - obszar ten powstał na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG
- **Puszcza Barliniecka** kod obszaru PLB 080001 **obszar specjalnej ochrony** - obszar powstał na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 r., Nr 25, poz. 133). Obszar zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części Gminy,

Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Ze względu na duże oddalenie, realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na cele ochrony, integralność oraz spójność obszarów Natura 2000 oraz na łączność ekologiczną w ich granicach.

Wpływ na integralność obszarów Natura 2000

Biorąc pod uwagę rodzaj ustaleń planu oraz duże przestrzenne oddalenie, realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na integralność obszarów Natura 2000.

2.8. Zabytki

Na rozpatrywanym obszarze nie występują obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków. Plan przewiduje obowiązek każdorazowego zawiadamiania organu właściwego do spraw ochrony zabytków i Wójta Gminy Nowogródek Pomorski o przypadkach odkrycia w trakcie prowadzenia robót ziemnych przedmiotu mogącego być zabytkiem, na podstawie przepisów odrębnych. Plan nakazuje postępować zgodnie z przepisami odrębnymi w przypadku ujawnienia przedmiotu posiadającego cechy zabytku podczas prowadzenia prac budowlanych i ziemnych. Po analizie ustaleń planu nie stwierdzono znaczącego negatywnego oddziaływania na zabytki, w tym bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego i chwilowego.

2.9. Dobra materialne

Ustalenia planu nie kolidują z ochroną dóbr materialnych ludności gminy Nowogródek Pomorski.

Ustalenia planu wynikają z potrzeb ludności użytkującej tereny na obszarze planu oraz potrzeb związanych z rozwojem zabudowy, nieuciążliwych usług towarzyszących, rekreacji indywidualnej, infrastruktury technicznej. Również ustalenia planu służą ochronie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tj. terenów rolnych, dla których ustala się zakaz zabudowy.

3. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla środowiska

A. Wpływ ustaleń planu na walory

Cały teren objęty planem o powierzchni ok. 147,50 ha (obręb geodezyjny Karsko w rejonie terenów leśnych) położony jest w granicach wsi Karsko, leży w otulinie Barliniecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego i graniczy od strony zachodniej z obszarem chronionego krajobrazu „C” Barlinek. Teren jest płaski częściowo zabudowany obiektami produkcyjnymi związanymi z gospodarką rolną, hodowlą zwierząt futerkowych, a pola z uprawą kukurydzy. Zaniechanie użytkowania rolniczego na terenach południowych sprawia, że następuje tu dynamiczna sukcesja wtórna szaty roślinnej zbiorowisk leśnych. W przypadku dalszego zaniechania działalności gospodarczej ukształtuje się tu zbiorowisko leśne sosnowe.

4. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZA I PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA ŚRODOWISKO

4.1. Oddziaływanie na środowisko

Dla wyznaczonych terenów elementarnych obowiązują ustalenia wg § 8 uchwały w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu: Ustala się zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, utrzymanie istniejących zadrzewień i zakrzaczeń, o ile nie są kolizyjne z podstawowym zagospodarowaniem terenu i zasadami bezpieczeństwa, zakaz zmian ukształtowania terenu nie wynikających z podstawowego zagospodarowania terenu i zasad bezpieczeństwa, zakaz likwidacji oczek wodnych.

Na obszarze planu będą obiekty stwarzające zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi i wg ustaleń planu ich lokalizacja została przewidziana w taki sposób, aby zachowana była minimalna odległość tych obiektów od zabudowy mieszkalnej. Na obszarze planu nie będą budowane napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Nie wyznacza się terenów elementarnych pod możliwość realizacji zabudowy przemysłowej, natomiast wyznacza się tereny pod systemy fotowoltaiczne, magazynowe i związane z produkcją rolną wraz z towarzyszącą im infrastrukturą.

Na obszarze planu nie ma kopalń surowców naturalnych i nie będą tam one realizowane.

W granicach wyznaczonych terenów elementarnych, będą realizowane przedsięwzięcia zaliczane do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Planowana farma fotowoltaiczna

Na obszarze planu wyznacza się tereny elementarne 8EF o powierzchni 6,90 ha (tereny pod funkcje farmy fotowoltaicznej dla potrzeb obsługi i produkcji gospodarstw rolnych), tereny obszaru 2RP o powierzchni ok. 12,784 ha, obszaru 6Nop o powierzchni ok. 17,5073 ha.

W związku z powyższym, konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko i jej zakres, określi uprawniony organ administracji państwowej, na podstawie opinii wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Wg § 3. 1 powyższego rozporządzenia, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

Pkt. 77: instalacje do oczyszczania ścieków inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 40, przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;

Teren o funkcji oczyszczalni ścieków

Na obszarze planu wyznacza się utrzymanie terenów istniejącej oczyszczalni ścieków - teren elementarny 6Nop o powierzchni 17,5073 ha

W związku z powyższym, istnieje konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko a jej zakres, określi uprawniony organ administracji państwowej, na podstawie opinii wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Teren o funkcji hodowli zwierząt

Wg § 2. 1 powyższego rozporządzenia, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

51) chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP –przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia; Na obszarze planu wyznacza się tereny elementarne 3RPU (teren obsługi produkcji gospodarstwa rolnego oraz funkcje zabudowy wiejskiej o charakterze wielofunkcyjnym) o dopuszczeniu hodowli i chowu krów w ilości do 2000DJP na pow. 10,2049 ha.

W związku z powyższym, konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko i jej zakres, określi uprawniony organ administracji państwowej, na podstawie opinii wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

4.2. Formy ochrony przyrody

Obszar planu zlokalizowany jest poza obszarem chronionego krajobrazu C (Barlinek).

W związku z powyższym, dla wyznaczonych terenów elementarnych nie obowiązują ustalenia zakazów i odstępstw od zakazów wynikających z Uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Cały obszar objęty planem położony jest w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, w granicach której obowiązują zakazy działań mogących negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Otulina – wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu (zazwyczaj parków narodowych i krajobrazowych), zabezpieczający go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (definicja według ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Ustalenia planu nie stanowią zagrożenia dla celów ochrony parku krajobrazowego oraz dla terenów cennych przyrodniczo na terenie jego otuliny.

Obszar planu jest zlokalizowany poza granicami proponowanych form ochrony przyrody, o których mowa w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego.

4.3. Różnorodność biologiczna

Głównym aktem prawnym odnoszącym się do różnorodności biologicznej na szczeblu krajowym jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Różnorodność biologiczna jest zdefiniowana w art.5 pkt. 16: zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. jako cel ochrony przyrody definiuje m.in.: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, oraz utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych.

W celu ochrony różnorodności biologicznej, z zabudowy wyłącza się część obszaru planu po zachodniej i północno-zachodniej stronie drogi powiatowej, gdzie wyznacza się tereny elementarne 1R i 5R – tereny rolnicze z zakazem zabudowy.

Również w celu ochrony różnorodności biologicznej, wyznacza się teren elementarny 4 ZI i 7 ZI, z przeznaczeniem – teren zieleni izolacyjnej, z dopuszczeniem budowy zadaszonej płyty obornikowej wzdłuż drogi 1 KDW na obszarze jednostki 4 ZI w miejscu wyznaczonym w planie .

Ochronie różnorodności biologicznej służy ustalenie planu wg § 8 uchwały w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Ochronie różnorodności gatunkowej służy ustalenie planu w zakresie zakazu stosowania do nasadzeń obcych geograficznie i inwazyjnych gatunków roślin.

Realizacja ustaleń planu nie będzie przyczyniała się do ubożenia składu gatunkowego flory i fauny na terenach poza granicami jego lokalizacji. Również nie będzie powodowała utrudnień dla dyspersji flory i fauny poza granicami obszaru planu.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje negatywnych zmian w ekosystemach poza granicami i w otoczeniu wyznaczonych terenów elementarnych. Szczególnie nie wpłynie negatywnie na temperaturę i wilgotność powietrza. Nie wystąpią oddziaływania mogące powodować zmiany w użytkowaniu terenów poza granicami obszaru planu. Z uwagi na lokalizację funkcji hodowli i chowu krów wystąpią negatywne oddziaływania na środowisko w zakresie emisji gazowych i odorowych, które jednak biorąc pod uwagę położenie obszarów oddziaływujących / hodowla i chów zwierząt/w stosunku do otoczenia, lecz z uwagi na ich położenie z zapewnieniem stref izolacyjnych zieleni, to jest zarówno istniejące i projektowane strefy zieleni wysokiej, w tym przestrzenie zalesione wokół tych terenów negatywny wpływ w zakresie emisji gazowych i odorowych na środowisko przyrodnicze terenów będzie ograniczony oraz zapewnienie minimalnej odległości ok. 700m nie będzie miał istotny wpływ na istniejące strefy zabudowy mieszkalnej położone poza granicami obszaru planu.

Realizacja ustaleń planu nie będzie przyczyniała się do ubożenia składu gatunkowego flory i fauny na terenach poza granicami jego lokalizacji. Również nie będzie powodowała utrudnień dla dyspersji flory i fauny poza granicami obszaru planu.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje negatywnych zmian w ekosystemach poza granicami i w otoczeniu wyznaczonych terenów elementarnych.

Szczególnie nie wpłynie negatywnie na temperaturę i wilgotność powietrza poza granicami wyznaczonych terenów elementarnych. Nie wystąpią oddziaływania mogące powodować zmiany w użytkowaniu terenów poza granicami obszaru planu.

Nie zakłada się wystąpienia sytuacji pogarszającej wymianę genów na terenach poza granicami wyznaczonych terenów elementarnych. Realizacja ustaleń planu w stosunkowo małym zakresie (głównie w pobliżu lokalizacji hodowli zwierząt) będzie przyczyniała się do zmian klimatycznych lub nasilania się zmian, do których musiałyby się adoptować gatunki występujące poza granicami na terenach elementarnych.

Realizacja ustaleń planu nie stanowi zagrożenia dla form ochrony przyrody, których celem jest ochrona bioróżnorodności..

4.4. Fauna

Na obszarze planu nie stwierdzono gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Nie stanowi on siedliska gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Ustalenia planu mają na celu wyłączenie z zabudowy i zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu terenów o kluczowym znaczeniu dla ochrony fauny, jej różnorodności gatunkowej oraz korytarzy migracji.

Na obszarze planu terenami mającymi istotne znaczenie dla ochrony fauny i jej migracji, są tereny elementarne R, ZI, dla których ustala się przeznaczenie – tereny rolnicze lub zieleni izolacyjnej. Dla tych terenów ustala się zakaz zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnej min. 90%.

Na terenach elementarnych 1R, 5R, ZI ustala się zachowanie oczek wodnych i zadrzewień śródpolnych, co służy ochronie płazów i ich migracji oraz ptaków krajobrazu rolniczego.

Ochronie fauny i jej różnorodności biologicznej, służą ustalenia dla terenów elementarnych R, ZI, w zakresie przeznaczenia na tereny rolnicze, czyli usankcjonowanie stanu istniejącego – rolniczego użytkowania gruntów.

W związku z powyższym, na tych terenach elementarnych nie będą realizowane przedsięwzięcia mogące powodować istotne uszczuplanie siedlisk zwierząt, w tym ich rozrodu oraz stanowić bariery dla ich dyspersji i migracji.

Obszar planu nie będzie miał znaczenia dla ochrony fauny, jej różnorodności gatunkowej i migracji dla terenów stref przywodnych, gdyż nie jest położony w pobliżu wód jezior czy rzek.

Na obszarze planu ustala się zachowanie istniejących rowów melioracyjnych, co będzie korzystne dla ochrony zwierząt i ich migracji, związanych z takimi siedliskami.

Na obszarze planu ustala się zachowanie śródpolnych oczek wodnych, stanowiących potencjalne siedliska płazów i ich rozrodu.

Na obszarze planu wprawdzie ustala realizację farmy fotowoltaicznej, ale bezpośrednio na terenie planu jak i w jego sąsiedztwie nie utworzono obszarów chronionych ze względu na występowanie ptaków. Nie znajdują się tu także strefy ochronne od gniazdujących ptaków. W obrębie obszaru

planu występują głównie pospolite gatunki przystosowane do życia na terenach wiejskich zurbanizowanych, a także gatunki zamieszkujące tereny rolne.

Panele fotowoltaiczne mogą odstraszać i oślepiać ptaki ptaków poprzez odbijane światła i refleksy świetlne. Nie można wykluczyć, że nawet kilkusekundowe oślepienie może spowodować trudności w rozpoznaniu i ominięciu przeszkody. Dotyczy to zarówno ptaków zatrzymujących się w okolicy elektrowni słonecznej podczas migracji jak i drobnych ptaków lęgowych. Elektrownie o dużych powierzchniach mogą powodować efekt olśnienia nawet ze znacznej odległości. Ponadto błyszczące powierzchnie elektrowni mogą być z lustrem wody, co może mieć negatywne oddziaływanie na ptaki wodno-błotne. Takie oddziaływanie na terenie planu nie będzie miało miejsca, ponieważ znajduje się on z dala od miejsc, na których mogą bytować ptaki wodno-błotne. Należy oczekiwać, że ptaki będą wybierały bogatsze przyrodniczo tereny, położone poza obszarem planu. Natomiast teren obiektów produkcyjnych nie będzie tworzył otoczenia przyjaznego dla ornitofauny. Istotne jest lokalizowanie większych zgrupowań paneli fotowoltaicznych z dala od miejsc ważnych dla występowania ptaków, a także tras migracji, a tak sytuacja dotyczy lokalizacji w obrębie omawianego planu.

4.5. Roślinność

Celem ustaleń planu jest zminimalizowanie antropogenicznych przekształceń terenu na wyznaczonych terenach elementarnych w zakresie jego zabudowy. W tym celu wyznacza się tereny elementarne **1R i 5R z przeznaczeniem pod tereny rolne i z zakazem zabudowy. Dla tych terenów ustala się powierzchnie biologicznie czynne – nie mniej niż 95%**, co będzie służyło ochronie roślinności i jej różnorodności gatunkowej. Z powodu rolniczego użytkowania, na terenach rolnych różnorodność gatunkowa roślinności jest niewielka, nie stwierdzono tam roślin objętych ochroną gatunkową.

W celu ochrony roślinności i jej różnorodności gatunkowej, w planie wyznacza się tereny elementarne **4 ZI i 7 ZI**, z przeznaczeniem – teren zieleni izolacyjnej. Są to tereny wyłączone z zabudowy, **za wyjątkiem części południowej terenu 4 ZI, gdzie dopuszczono budowę zadaszanej płyty obornikowej wzdłuż drogi 1 KDW w wyznaczonym miejscu**, z zachowaniem ich walorów naturalnych.

Obszar planu jest położony poza brzegami jezior i wód, czyli nie nastąpi ingerencja w występujące tam zbiorowiska roślinne.

Ustalenia planu w zakresie możliwości zabudowy terenu, głównie będą realizowane na terenach już zabudowanych lub w ich sąsiedztwie oraz na terenach rolnych i nieużytkowanych rolniczo gruntach położonych w otoczeniu terenów leśnych, w tym zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących terenów użytkowanych o funkcjach infrastrukturalnych/ oczyszczalni ścieków/. Na tych terenach nie stwierdzono roślin objętych ochroną gatunkową, nie ma tam ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Siedliska przyrodnicze

Na obszarze planu wyznacza się tereny elementarne z przeznaczeniem pod zabudowę, ciągi komunikacyjne oraz infrastrukturę towarzyszącą. Na terenach elementarnych R, RPU, Nop, RP, EF, ZI, RM, KDW, nie występują siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Obszar planu nie graniczy z terenami, na których występowały siedliska przyrodnicze.

4.6. Woda

W celu przeciwdziałania zagrożeniom dla wód powierzchniowych i podziemnych, dla wyznaczonych terenów elementarnych obowiązują ustalenia wg § 10 uchwały w zakresie infrastruktury technicznej. Obszar planu jest zlokalizowany poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych i ustalenia planu nie stanowią dla nich zagrożenia.

Wg informacji zamieszczonych w bazie danych <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>, obszar planu nie jest zagrożony powodzią i podtopieniami.

Ustalenia planu położony w odległości ponad 3 km od brzegów i wód jezior.

4.7. Powietrze

Na obszarze planu będą zlokalizowane obiekty hodowlane i chowu zwierząt stwarzających zagrożenie dla powietrza atmosferycznego i jego czystości. W celu zminimalizowania ich wpływu i przeciwdziałania zanieczyszczaniu powietrza, dla wyznaczonych terenów elementarnych obowiązuje ustalenie wg § 10 ust. 2 pkt. od 13 do 21 uchwały w zakresie infrastruktury technicznej.

Uciążliwością znacząco wpływającą na jakość życia jest odór związany z odchodami zwierzęcymi. W polskim prawie brak standardów pozwalających na określenie koniecznych do dotrzymania standardów. Jest to natomiast jeden z głównych czynników wskazywanych jako czynnik negatywnie wpływający na ochronę zdrowia i warunków jakości życia.

Problemem jest również ilość odchodów zwierzęcych i ich zagospodarowanie oraz zagrożenie mikrobiologiczne. Odpady zwierzęce i zwierzęta padłe należy przechowywać w specjalnie do tego przystosowanych pojemnikach a następnie przekazywać do utylizacji firmom posiadającym specjalne uprawnienia w tym zakresie.

Zgodnie z opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, po dokonaniu analizy raportu oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na adaptacji istniejących budynków inwentarskich do hodowli krów w obsadzie 2000szt (2000DJP), stwierdza się, że inwestycja wskazanego przedsięwzięcia może przyczynić się do zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska, które mimo zastosowania środków minimalizujących mogą być odczuwalne dla pracowników terenów hodowlanych. W zakresie norm odorów brak obowiązujących przepisów, które pozwoliłyby na zmierzenie ich wielkości. Ponadto duża koncentracja odchodów stanowić może zagrożenie mikrobiologiczne. W związku z powyższym przedsięwzięcie negatywnie wpłynie na stan środowiska, dlatego ograniczenie hodowli do już istniejącego terenu dawnego gospodarstwa rolnego oraz terenu położonego w bezpośrednim otoczeniu obszarów leśnych stanowiących naturalną ich izolację zminimalizuje to oddziaływanie.

Proponowane zabezpieczenia zmniejszające emisję do środowiska oraz monitoring środowiska w czasie wykonywania prac i eksploatacji zarówno obiektów hodowlanych, winno zapewnić wszelkie wymagania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

Przy przestrzeganiu zasad eksploatacji hodowli zgodnie z przepisami prawa nie wystąpi zagrożenie dla zdrowia ludzi, a co za tym idzie zostaną zachowane kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, a także najbliższej zabudowy mieszkalnej.

4.8. Środowisko akustyczne

Na obszarze planu nie ustala się możliwości realizacji obiektów o negatywnym oddziaływaniu na środowisko w zakresie emisji hałasu.

Na obszarze planu obowiązuje następujące ustalenie:

§ 10 ust.2 pkt. 19 Ustala się następujące zasady.

w obiektach, w których istnieje możliwość wystąpienia hałasu ustala się obowiązek zastosowania rozwiązań indywidualnych tłumiących hałas technologiczny poprzez odpowiednio dobrane i właściwie zamontowane maszyny i urządzenia, przegrody zewnętrzne o podwyższonej izolacyjności akustycznej, itp..

Wprowadzanie fermy wielkotowarowej w obszar planu dopuszczalne jest z uwagi na dość znaczną odległość od istniejącej zabudowy mieszkaniowej wsi Karsko (odległość ok. 700m od terenu 3 RPU) oraz terenów miejscowości sąsiedniej wsi Parzeńsko (odległość ok. 1900m od terenu 3 RPU).

4.9. Oddziaływanie infradźwięków

W związku z ustalonym przeznaczeniem wyznaczonego obszaru, nie wystąpią zagrożenia dla środowiska w zakresie emisji infradźwięków.

4.10. Oddziaływanie pola i promieniowania elektromagnetycznego

Na obszarze planu ustala się możliwość realizacji obiektu masztu telekomunikacyjnego w obszarze 6Nop, położonego poza obszarem oddziaływania na tereny zabudowań mieszkalnych (w odległości ok. 1100 m), z ustaleniami określonymi w § 10 ust.2 pkt. 12a. Zagrożeniami dla środowiska i zdrowia ludzi w zakresie emisji pola i promieniowania elektromagnetycznego nie będą skutkowały dla zabudowy mieszkalnej.

4.11. Powierzchnia ziemi

Wg ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, pod pojęciem powierzchni ziemi rozumie się naturalne ukształtowanie terenu, glebę oraz znajdującą się pod nią ziemię do głębokości oddziaływania człowieka z tym, że pojęcie "gleba" oznacza górną warstwę litosfery złożoną z części

mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie.

Realizacja ustaleń planu będzie wiązała się z antropogenicznymi przekształceniami powierzchni ziemi, w zakresie jej zabudowy.

W celu zminimalizowania przekształceń, dla wyznaczonych terenów elementarnych wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy, maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla poszczególnych jednostek urbanistycznych, na których realizowane będą lokalizację obiektów budowlanych.

Ustalenia planu nie ingerują w cieki i zbiorniki wodne, w tym w zakresie ich zabudowy lub obudowy.

4.12. Krajobraz

Zgodnie z art. 2 pkt 16e ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, krajobraz jest to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Wg art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

8) ochrona krajobrazowa – zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu;

13a) oś widokowa – wyobrażalna prosta kierująca wzrok na charakterystyczne elementy zagospodarowania terenu lub terenów;

15b) przedpole ekspozycji – rozległe poziome płaszczyzny, w szczególności zbiorniki wodne, zbocza lub płaskie dna dolin, umożliwiające ekspozycję panoram;

15c) punkt widokowy – miejsce lub punkt topograficznie wyniesiony w terenie, z którego układ wizualny obszaru widzenia dla obserwatora jest szeroki i daleki.

Obszar planu jest zlokalizowany poza granicami obszaru chronionego krajobrazu C (Barlinek).

Ustalenia planu mają na celu zminimalizowanie zmian w krajobrazie wyznaczonego obszaru, poprzez ograniczenie zabudowy do wielkości określonej dla poszczególnych terenów.

W celu ograniczenia zmian w istniejącym krajobrazie, w planie wyznacza się tereny elementarne R, z przeznaczeniem – tereny rolne z zakazem zabudowy. Na tych terenach ustala się min.

powierzchnie biologicznie czynne **95%**, co służy ochronie krajobrazu i panoram widokowych.

Pewnym niekorzystnym czynnikiem może być wpływ i oddziaływanie na krajobraz – szczególnie walory widokowe oraz widzialność i widoczność inwestycji w krajobrazie - jeśli ich powierzchnia jest znaczna, a i farma solarna zajmie tereny o niskiej ekspozycji na terenie 8EF i częściowo teren 5R, lecz wysokiej ekspozycji – dotyczy to dachów budynków produkcyjnych, magazynowych lub gospodarczych zlokalizowanych głównie na obiektach istniejących lub przeznaczonych do realizacji. Instalacja do produkcji energii z paneli solarnych nie jest przedsięwzięciem inwazyjnym w podłoże i powierzchnię ziemi (w przypadku lokalizacji na powierzchni ziemi, ale nie w przypadku umieszczenia paneli na dachach zabudowy). Budynki i budowle powinny posiadać sprawne instalacje odgromowe. Ponadto, w przypadku obiektów wysokich i dużych płaszczyzn dachów o nierównej strukturze powinno się dokonać analizy krajobrazowej przed realizacją przedsięwzięcia w celu uniknięcia oddziaływania na krajobraz (powstanie dominanty krajobrazowej w terenie).

4.13. Klimat

Podstawowym narzędziem prawnym międzynarodowej polityki klimatycznej jest Ramowa Konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) z 1992 roku, której celem jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie zapobiegającym niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

Biorąc pod uwagę ustalony sposób zagospodarowania wyznaczonych terenów elementarnych, ustalenia planu dla wyznaczonego obszaru, w części lokalizacji terenów przeznaczonych pod funkcje hodowlane **stwarzają zagrożenia** dla powietrza atmosferycznego, **w tym w zakresie emisji gazów cieplarnianych.**

Uwalnianie metanu w procesie fermentacji jelitowej oraz tlenków azotu z przechowywanych odchodów zwierząt ma znaczenie dla bilansowania emisji gazów cieplarnianych (GHG) na potrzeby Protokołu ONZ z Kyoto. Obecnie, utrzymując zwierzęta w różnych systemach, przy wysokiej obsadzie na jednostce powierzchni, mamy problemy z zapachami związanymi z emisją gazów i zagospodarowaniem odchodów. Nieprzyjemne zapachy, pochodzące z produkcji zwierzęcej, nie są tolerowane przez mieszkańców obszarów wiejskich. Przez urządzenia wentylacyjne pomieszczeń dla zwierząt emituje się wraz z usuwanym zużytym powietrzem ogromne ilości dwutlenku węgla,

amoniaku, siarkowodoru, metanu, tlenków azotu, pyłów i związków odorowych. Stąd, należy poszukiwać metod i sposobów ograniczających wprowadzanie tych gazów do środowiska. W zakresie ochrony środowiska wciąż nie uzyskano zadowalających postępów. Zdaniem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), aż 86% naszego kraju posiada niezadowalającą czystość wód i w myśl Dyrektywy Azotanowej teren ten powinien zostać objęty statusem Obszaru Szczególnie Narażonego.

Wspomniane ustalenia ze spotkania ministrów rolnictwa UE w Göteborgu sugerowały aż 60% redukcję rozpraszania związków azotu z produkcji zwierzęcej. Wprowadzenie takich unormowań musi sięgnąć głęboko w stosowane technologie, począwszy od sposobu żywienia zwierząt, poprzez systemy ich utrzymania, przechowywanie nawozów naturalnych, dodatkowe wyposażenie filtracji powietrza czy przetwarzanie odchodów.

Zagospodarowanie całej powstającej w planowanej hodowli gnojowicy będzie wykorzystywana w na polach uprawnych będących w dyspozycji hodowcy zwierząt.

Na obszarze planu będą realizowane przedsięwzięcia z emitarami o wysokiej emisji gazów i pyłów do atmosfery. Wystąpią oddziaływania na środowisko, powodujące wzrost temperatury powietrza zarówno w skali krótkoterminowej, jak i długoterminowej.

W celu zminimalizowania oddziaływania na lokalne warunki klimatyczne, na obszarze planu ustala się maksymalną ochronę drzew i krzewów oraz wyznaczono lokalizację tych funkcji w możliwie wystarczającej odległości od zabudowań mieszkalnych (minimum 700m) jak również usytuowano w wydzielonych zieleni izolacyjną terenu lub w otoczeniu już istniejących terenów leśnych.

4.14. Zasoby naturalne

Zasoby naturalne, czyli bogactwa naturalne to wszystkie użyteczne elementy środowiska, które człowiek może wyzyskiwać. Dzieli się je na nieorganiczne (minerały, woda, atmosfera) i organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego, ekosystemy), a także nieodnawialne (np. minerały i paliwa kopalne) oraz odnawialne (nie wyczerpują się, ponieważ istnieje w nich zamknięty obieg materii, np. w wodzie i atmosferze).

Zasoby naturalne dzielą się na materię żywą, materię nieożywioną, oraz energię:

- do materii żywej należy cały dostępny człowiekowi świat żywych roślin, zwierząt oraz pozostałych organizmów (wirusy, bakterie itd.).
- do materii nieożywionej należą substancje we wszelkich formach materii, a więc w postaci gazowej, ciekłej lub stałej, a w szczególności powietrze, wody, minerały oraz substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego.

Na obszarze planu nie ma złóż surowców naturalnych. Ustala się zachowanie rowów melioracyjnych oraz śródpolnych oczek wodnych.

Na obszarze planu ustala się maksymalną ochronę terenów rolnych. Na terenach elementarnych z przeznaczeniem pod zabudowę, nie ma lasów, bagien, torfowisk.

4.15. Zabytki

Na obszarze objętym planem brak jest obszarów i obiektów, dla których należałoby ustalić ograniczenia z tytułu ochrony dziedzictwa kulturowego oraz ochrony dóbr kultury współczesnej.

4.16. Dobra materialne

Ustalenia planu nie kolidują z ochroną dóbr materialnych ludności gminy Nowogródek Pomorski. Ustalenia planu wynikają z potrzeb ludności użytkującej tereny na obszarze planu oraz potrzeb związanych z rozwojem zabudowy związanej z prowadzeniem gospodarstw rolnych, usług towarzyszących, infrastruktury technicznej. Również ustalenia planu służą ochronie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tj. terenów rolnych, dla których ustala się zakaz zabudowy.

4.17. Oddziaływanie na zdrowie ludzi

Realizacja założeń planistycznych ma na celu ograniczenia istniejącej obecnej fermy zwierząt futerkowych do maksymalnie 5 DJP.

Z uwagi na specyfikę planowanej funkcji zakłada się wykonanie strefy ochronnej zieleni izolacyjnej wokół lokalizacji miejsc hodowli zwierząt.

W przypadku ocenianej inwestycji najważniejszym aspektem dotyczącym zdrowia ludzi stanowi oddziaływanie hodowli na ludność zamieszkującą w miejscowości Karsko.

Ze względu na charakter przedsięwzięcia prognozuje się zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko w szczególności dotyczące zagospodarowania odpadów i ochrony środowiska gruntowo-

wodnego. Dodatkowo na etapie realizacji inwestycji planuje się prawidłową eksploatację sprzętu budowlanego i środków transportu w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu gleby poprzez wycieki substancji ropopochodnych. Dane zawarte w przedmiotowej prognozie nie wskazują na zasadniczą uciążliwość rozpatrywanej inwestycji na zdrowie i życie ludzi. Przy przestrzeganiu zasad eksploatacji przy hodowli zawartych w prognozie, zagrożenie dla zdrowia ludzi nie powinno wystąpić. Warunek jest, aby zostały zachowane kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, a także od najbliższej zabudowy mieszkalnej.

Najbliższe działki siedliskowe położone są w odległości ok. 700m od jednostek planistycznych przeznaczonych na cele hodowlane.

Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z wymaganiami ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i ich mienia. W trakcie procedury planistycznej projekt planu został zaopiniowany i uzgodniony z właściwymi organami w w/w zakresie.

W związku z zakresem obszarowym i jednorodną funkcją przedmiotowego terenu ustalenia planu nie obejmują problematyki bezpieczeństwa ludzi i mienia w pojęciu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Rolniczy charakter tego rejonu gminy oraz wskazany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kierunek rozwoju predestynuje analizowany obszar do wprowadzenia produkcji rolniczej gospodarstwach rolniczych, hodowlanych lub ogrodniczych, jednak projekt planu ogranicza lokalizację hodowli do wyznaczonych jednostek, poza bezpośrednim sąsiedztwem z zabudową mieszkaniową. Zgodnie §2 ust.2 pkt 103 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jako mogąca znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikuje się również inwestycję obejmującą chów lub hodowlę zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40DJP, jeżeli działalność ta prowadzona będzie w odległości mniejszej niż 100 m od terenów zabudowy mieszkaniowej (w planie odległość ta wynosi minimum 700m). Budynki inwentarskie, które adaptowane zostaną dla hodowli krów położone są w odległości większej niż 100 m od zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w obrębie wsi Karsko (w minimalnej odległości ok. 700m) to jest poza obszarem planu.

W planie ograniczono lokalizację przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko przyrodnicze do wyznaczonych jednostek terenowych położonych w znacznej odległości od zabudowań mieszkalnych.

Proponowane zabezpieczenia zmniejszające emisję do środowiska oraz monitoring środowiska w czasie wykonywania prac i eksploatacji zarówno obiektów hodowlanych, winny być szczegółowo przeanalizowane w dokumencie raportu oddziaływania na środowisko wykonywane przy procedurze decyzji pozwolenia na budowę, gdzie określona zostanie konkretna wielkość chowu zwierząt, sposób zabezpieczenia obiektów hodowlanych przed potencjalnym oddziaływaniem, co winno zapewnić uwzględnienie wszelkich wymagań w zakresie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE ORAZ SKUMULOWANE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU I INNE ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

5.1. Oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody Barlinecko – Gorzowski Park Krajobrazowy

Obszar planu znajduje się w granicach otuliny Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. Otulina – wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu (zazwyczaj parków narodowych i krajobrazowych), zabezpieczający go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (definicja według Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. Otulina nie jest, w rozumieniu art. 5 ust. 14 ustawy, formą ochrony przyrody, lecz obszarem, na którym działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Dla wyznaczonych w planie terenów elementarnych obowiązuje ustalenie wg § 8 ust. 1 i 2 uchwały w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu z uwagi na położenie wszystkich jednostek urbanistycznych planu w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, w granicach którego obowiązują zakazy działań mogących negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego.

Jednym z celów planu jest ograniczenie antropogenicznych przekształceń terenu i zmian w krajobrazie w granicach otuliny Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. W związku z tym, w planie wyznacza się tereny elementarne R, ZI z zakazem zabudowy i przeznaczeniem – tereny rolne lub zieleni izolacyjnej. Czyli takie tereny będą zachowane w dotychczasowym użytkowaniu, co służy ochronie walorów przyrodniczych w otulinie Parku.

W planie w granicach otuliny Parku, wyznacza się tereny elementarne, zlokalizowane na terenach rolnych i bezpośrednio przy drogach. Biorąc pod uwagę taką lokalizację, nie wystąpią istotne oddziaływania na walory przyrodnicze otuliny Parku.

W planie wyznacza się tereny elementarne z dopuszczeniem zabudowy, dla których określono nieprzekraczalne linie zabudowy, maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Ustalenia planu w zakresie możliwości zabudowy, będą realizowane na terenach rolnych, gdzie nie ma cennych walorów środowiska przyrodniczego w otulinie Parku. Ustalenia planu dla wyżej wymienionych terenów elementarnych, położone są poza brzegami i wodami jezior, w odległości ok. 3 km, czyli nie ingerują w siedliska wyróżniające się pod względem walorów przyrodniczych w otulinie Parku.

Obszar chronionego krajobrazu C (Barlinek)

Obszar planu jest zlokalizowany poza granicami obszaru chronionego krajobrazu B (Barlinek), dla którego obowiązuje w Uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

W związku z powyższym nie obowiązują ustalenia dotyczące zakazów i odstępstw od zakazów wynikających z Uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

5.2. Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Ze względu na duże oddalenie, realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na cele ochrony, integralność oraz spójność obszarów Natura 2000 oraz na łączność ekologiczną w ich granicach.

5.3. Wpływ na integralność obszarów Natura 2000

Biorąc pod uwagę rodzaj ustaleń planu oraz duże przestrzenne oddalenie, realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na integralność obszarów Natura 2000.

6. WPŁYW NA PROPONOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Obszar planu jest zlokalizowany poza granicami proponowanych form ochrony przyrody, o których mowa w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego. Ze względu na oddalenie i rodzaj ustaleń planu, nie wystąpią oddziaływania na cele ochrony w proponowanych formach ochrony przyrody w gminie Nowogródek Pomorski.

7. POTENCJALNE ZMIANY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu analizowany obszar może zostać zagospodarowany w oparciu o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach na adaptację istniejących budynków inwentarskich do hodowli krów (teren o symbolu 3 RPU) w obsadzie do 2000szt (ok. 2000 DJP) lub nawet na terenach bezpośrednio graniczących, np. o symbolu 7R, 10R przylegających do istniejącej farmy hodowlanej. Wprowadzenie na analizowane tereny tak intensywnej hodowli bez możliwości jej ograniczenia, z uwagi na możliwość kontynuacji funkcji jako zastawej i sąsiadującej może w sposób znaczący negatywnie wpłynąć na środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz spowodować konflikty społeczne.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Wprowadzanie fermy wielkotowarowej w obszar planu dopuszczalne jest z uwagi na dość znaczną odległość od istniejącej zabudowy mieszkaniowej wsi Karsko (odległość ok. 700m od terenu 3 RPU)

oraz terenów miejscowości sąsiedniej wsi Parzeńsko (odległość ok. 1900m od terenu 3 RPU). Wraz z intensyfikacją systemów utrzymania zwierząt powstaną problemy z zapewnieniem dobrostanu zwierząt i ochrony środowiska. Z oddziaływaniem na środowisko bezpośrednio wiąże się przeciwdziałanie zmianom klimatu. Uwalnianie metanu w procesie fermentacji jelitowej oraz tlenków azotu z przechowywanych odchodów zwierząt ma znaczenie dla bilansowania emisji gazów cieplarnianych (GHG) na potrzeby Protokołu ONZ z Kyoto. Obecnie, utrzymując zwierzęta w różnych systemach, przy wysokiej obsadzie na jednostce powierzchni, mamy problemy z zapachami związanymi z emisją gazów i zagospodarowaniem odchodów. Nieprzyjemne zapachy, pochodzące z produkcji zwierzęcej, nie są tolerowane przez mieszkańców obszarów wiejskich. Przez urządzenia wentylacyjne pomieszczeń dla zwierząt emituje się wraz z usuwanym zużytym powietrzem ogromne ilości dwutlenku węgla, amoniaku, siarkowodoru, metanu, tlenków azotu, pyłów i związków odorowych. Stąd, należy poszukiwać metod i sposobów ograniczających wprowadzanie tych gazów do środowiska. W zakresie ochrony środowiska wciąż nie uzyskano zadowalających postępów. Zdaniem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), aż 86% naszego kraju posiada niezadowalającą czystość wód i w myśl Dyrektywy Azotanowej teren ten powinien zostać objęty statusem Obszaru Szczególnie Narażonego. Wspomniane ustalenia ze spotkania ministrów rolnictwa UE w Göteborgu sugerowały aż 60% redukcję rozpraszania związków azotu z produkcji zwierzęcej. Wprowadzenie takich unormowań musi sięgnąć głęboko w stosowane technologie, poczynając od sposobu żywienia zwierząt, poprzez systemy ich utrzymania, przechowywanie nawozów naturalnych, dodatkowe wyposażenie filtracji powietrza.

W związku z powyższym na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, realizacja tego rodzaju przedsięwzięć wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stosownie do treści art. 59 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia tej oceny został stwierdzony na podstawie art. 63 ust.1.

Dalszego rozwoju wymagają tzw. Najlepsze Dostępne Techniki (BAT), których wykorzystanie w chowie zwierząt ma uchronić środowisko przed negatywnym oddziaływaniem. Wiele ze stosowanych dotąd metod redukcji wymaga ostrej weryfikacji ze względu na małą skuteczność. Zgodnie z informacją NIK o wynikach kontroli funkcjonowała wielkotowarowych ferm zwierząt (powyżej 2000 stanowisk świń o wadze ponad 30 kg) przeprowadzonej w 2014 roku stwierdzono, iż pomimo działań podjętych przez Ministra Środowiska, które miały na celu realizację wniosków po kontroli przeprowadzonej w 2006 r. nie osiągnięto założonych celów. I tak:

- nie doprowadzono do uregulowania sprawy uciążliwości zapachowej – brak działań legislacyjnych;
- nie zmieniono przepisów, które umożliwiłyby konieczność uzyskania jednego pozwolenia zintegrowanego pomimo podziałów instalacji;
- brak spójnej współpracy pomiędzy Inspekcją Weterynaryjną a Inspekcją Ochrony Środowiska;
- kontrole wykazały wiele nieprawidłowości i nie wywiązywanie się przez zarządców ferm z obowiązujących przepisów.

Raport NIK wykazał, że skargi społeczeństwa dotyczące uciążliwości ferm trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych odnosiły się głównie do uciążliwości odorowej pochodzącej z ferm, nieprawidłowego gospodarowania oraz hałasu związanego z produkcją. Wnosić zatem należy, że konflikty przestrzenne generowane przez wielkotowarowe fermy wynikają z braku uregulowań prawnych (np.: dotyczących emisji odorów), nieprzestrzegania przepisów przez przedsiębiorców oraz niewystarczającej kontroli przez organy do tego przewidziane.

W omawianym planie **nie dopuszczono hodowli trzody chlewnej, czy też drobiu , a ponadto ograniczeniu ulega też wielkość maksymalnej hodowli zwierząt futerkowych (do 5 DJP),** natomiast docelowo tereny 3RPU przeznaczone będą pod funkcje hodowli krów .

Planowane przeznaczenie terenów 3 RPU o obsadzie do 2000 DJP na hodowlę krów, została wskazana w dość znacznej odległości od istniejącej zabudowy mieszkaniowej wsi Karsko (odległość ok. 700m od terenu 3 RPU) oraz terenów miejscowości sąsiedniej wsi Parzeńsko (odległość ok. 1900m od terenu 3 RPU) .

Zagospodarowanie całej powstającej w planowanej hodowli gnojowicy będzie wykorzystywana powstała w wyniku hodowli zwierząt musi, zgodnie z zapisem planu, zostać zagospodarowana jako nawóz na polach uprawnych o wielkości areálu adekwatnego do wielkości stada.

Kolejnym problemem ochrony środowiska będzie minimalizacja oddziaływania produkcji zwierzęcej, w tym w zakresie emisji odorów i hałasu. W planowanych obiektach hodowlanych przewidziano wentylację mechaniczną.

Odchody krów będą gromadzone w obiektach zamkniętych. Emisja gazów z nagromadzonej gnojowicy będzie usuwana systemem wentylacyjnym. Wraz z tym powietrzem usuwane będą zanieczyszczenia takie jak H₂S oraz NH₃, a w ich miejsce dostarczane świeże powietrze.

Pozostałe problemy ochrony środowiska obejmują :

- ☐ niezadowalający stan powietrza atmosferycznego w strefie zachodniopomorskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa zachodniopomorskiego przekroczenia dopuszczalnych norm,
- ☐ zapobieganie konfliktom przestrzennym.

W przypadku zaplanowanej inwestycji polegających na lokalizacji paneli fotowoltaicznych na terenie 8EF na powierzchni ok. 6 ha może ono prowadzić do powstania „efektu tafli wody”. Efekt ten polega na tym, że w skutek odbijania promieni słonecznych przez panele słoneczne może dojść do kolizji ptaków z panelami, które mogą mylić je z taflą wody. Poprzez zajęcie dużej części powierzchni terenu może dojść do fragmentacji siedlisk i opuszczania miejsc gniazdowania.

Przedsięwzięcie zaprojektowano w taki sposób aby:

- ☐ wybór lokalizacji nie dotyczył obszarów prawnie chronionych;
- ☐ lokalizacja farmy fotowoltaicznej nie jest proponowana na obszarach łąk lub w sąsiedztwie obszarów wodno-błotnych i zbiorników wodnych, co wyeliminuje lub zminimalizuje potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę;
- ☐ przyjmuje się, że zastosowane panele fotowoltaiczne wyposażone będą w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które zmniejszą znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych;
- ☐ prace związane z budową prowadzone będą poza okresem lęgowym ptaków,
- ☐ projektowana budowa nowych linii energetycznych będzie realizowana kablowo, tak aby możliwie w największym stopniu eliminować w przypadki możliwość kolizji ptaków i porażenia prądem.

9. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy

a) Każda ingerencja człowieka w środowisko niesie za sobą konsekwencje i oddziaływania na przyrodę, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju ingerencja ta powinna się odbywać z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Ograniczenie chowu zwierząt futerkowych i hodowli krów tylko w celu uboju zgodne będzie z respektowaniem rolniczego charakteru regionu z zachowaniem warunków życia okolicznych mieszkańców. Zakładana technologia polegać będzie na stałym dostępie zwierząt do paszy i wody. W planowanych budynkach zaprojektowano system żywienia paszą suchą, podstawowe elementy chowu to: podawanie paszy, pojenie, usuwanie gnojowicy. Gnojowica będzie wykorzystywana w całości w gospodarstwie rolnym właściciela hodowli z jego całkowitym zagospodarowaniem jako nawozu na pola uprawne (w tym terenie 1 R).

Ponadto farma fotowoltaiczna zostanie zaprojektowana i będzie prowadzona z uwzględnieniem potrzeb ptaków, np. proponuje się wprowadzenie nasadzenia roślinności krzaczastej czy zielnej pomiędzy panelami i ich sektorami, co stanowić atrakcyjne miejsce do żerowania i gniazdowania („panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd” prof. dr hab. Trojanowski P., 2013). Przykładem takiej farmy jest

obiekt w Gondorf Kobern w Niemczech, o powierzchni ponad 6 ha. Teren tej farmy fotowoltaicznej został objęty ochroną rezerwatową, dla zachowania występujących w jej zasięgu zagrożonych gatunków roślin i zwierząt (w tym ptaków). Lokalizacja obiektów farmy fotowoltaicznej, przy założeniu odpowiedniego ich zaprojektowania, nie wpłynie znacząco negatywnie na pogorszenie warunków siedliskowych i utratę miejsc lęgowych czy żerowisk cennych gatunków ptaków. Przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących oraz montażu paneli charakteryzujących się wysoką absorpcją promieni słonecznych realizacja planowanego zainwestowania nie powinna wpłynąć znacząco negatywnie na środowisko

9.1. W zakresie oddziaływania na istniejące formy ochrony, w szczególności w zakresie celów i przedmiotu ochrony dla których powołano obszary Natura 2000 oraz ich integralność.

Obszar objęty planem położony jest w znacznej odległości od obszarów objętych ochroną i nie przewiduje się oddziaływania ustaleń planu na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 i ich integralność.

Z danych dotyczących jakości środowiska i poszczególnych jego elementów znajdujących się na terenie obszarów wyznaczonych w planie pod funkcje hodowli, nie wynika, aby występowały przeciwwskazania do ich realizacji i funkcjonowania na wskazanych działkach, w miejscu lokalizacji przyjętych w planie.

9.2. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

W wyniku realizacji ustaleń planu istniejąca zabudowa gospodarstwa rolnego (obecnej fermy norek) zaadaptowana może zostać dla hodowli krów lub wykorzystywana może być dla innego rodzaju produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych. Ze względu na to, że objęty planem obszar jest w części zagospodarowany, utrzymanie istniejących terenów hodowlanych o łącznej powierzchni 10,20 ha, co stanowi 6,5% powierzchni obszaru planu przewiduje się nieznaczny wpływ na stan bioróżnorodności.

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność, faunę i florę obszaru.

9.3. Wpływ na ludzi

Plan miejscowy ogranicza możliwość realizacji inwestycji zawsze znacząco mogących oddziaływać na środowisko do jednostek położonych w znacznym oddaleniu od skupisk mieszkalnych i dopuszcza realizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko z zakresu hodowli zwierząt do 2000 DJP (dużych jednostek przeliczeniowych) t.j. maksymalnie 2000 krów. Ustalenia planu dopuszczają również realizację produkcji rolniczej jako gospodarstwa ogrodnicze i rolne bez produkcji hodowlanej (tereny 1R,5R,10R). Rolniczy charakter tego rejonu gminy oraz wskazany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kierunek rozwoju predestynuje analizowany obszar do wprowadzenia produkcji rolniczej gospodarstwach rolniczych, hodowlanych lub ogrodniczych, jednak projekt planu ogranicza lokalizację hodowli do wyznaczonych jednostek, poza bezpośrednim sąsiedztwem z zabudową mieszkaniową. Zgodnie §2 ust.2 pkt 103 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* jako mogącą znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikuje się również inwestycję obejmującą chów lub hodowlę zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40DJP, jeżeli działalność ta prowadzona będzie w odległości mniejszej niż 100 m od terenów zabudowy mieszkaniowej (w planie odległość ta wynosi minimum 700m). Budynki inwentarskie, które adaptowane zostaną dla hodowli krów położone są w odległości większej niż 100 m od zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w obrębie wsi Karsko to jest poza obszarem planu.

Uciążliwością znacząco wpływającą na jakość życia jest odór związany z odchodami zwierzęcymi. W polskim prawie brak standardów pozwalających na określenie koniecznych do dotrzymania standardów. Jest to natomiast jeden z głównych czynników wskazywanych jako czynnik negatywnie wpływający na ochronę zdrowia i warunków jakości życia.

Problemem jest również ilość odchodów zwierzęcych i ich zagospodarowanie oraz zagrożenie mikrobiologiczne. Odpady zwierzęce i zwierzęta padłe należy przechowywać w specjalnie do tego

przystosowanych pojemnikach a następnie przekazywać do utylizacji firmom posiadającym specjalne uprawnienia w tym zakresie.

Zgodnie z opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, po dokonaniu analizy raportu oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na adaptacji istniejących budynków inwentarskich do hodowli krów w obsadzie 2000szt (2000DJP), stwierdza się, że inwestycja wskazanego przedsięwzięcia może przyczynić się do zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska, które mimo zastosowania środków minimalizujących mogą być odczuwalne dla pracowników terenów hodowlanych. W zakresie norm odorów brak obowiązujących przepisów, które pozwoliłyby na zmierzenie ich wielkości. Ponadto duża koncentracja odchodów stanowić może zagrożenie mikrobiologiczne. W związku z powyższym przedsięwzięcie negatywnie wpłynie na stan środowiska, dlatego ograniczenie hodowli do już istniejącego terenu dawnego gospodarstwa rolnego oraz terenu położonego w bezpośrednim otoczeniu obszarów leśnych stanowiących naturalną ich izolację zminimalizuje to oddziaływanie.

Proponowane zabezpieczenia zmniejszające emisję do środowiska oraz monitoring środowiska w czasie wykonywania prac i eksploatacji obiektów hodowlanych, winno zapewnić wszelkie wymagania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

Przy przestrzeganiu zasad eksploatacji hodowli zgodnie z przepisami prawa nie wystąpi zagrożenie dla zdrowia ludzi, a co za tym idzie zostaną zachowane kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, a także najbliższej zabudowy mieszkalnej.

Ze względu na lokalizację paneli słonecznych poza terenami atrakcyjnymi do przebywania ludzi, w sąsiedztwie zabudowy produkcyjnej i przemysłowej nie prognozuje, aby te uciążliwości powodowały pogorszenie stanu jakości środowiska lub pogorszenie komfortu życia mieszkańców oraz ich zdrowia się. Realizacja tego typu inwestycji może potencjalnie prowadzić do:

☐ obniżenia walorów krajobrazowych i przyrodniczych poprzez realizację nowej, unikalnej i mało popularnej formy przestrzennej (panele słoneczne. Infrastruktura elektroenergetyczna), szczególnie na terenach dotąd wolnych od zainwestowania lub na dachach niskich obiektów budowlanych;

☐ nieznacznej utraty powierzchni biologicznie czynnych oraz powstania zagrożeń dla utrzymania jakości komponentów środowiska przyrodniczego (przesuszenie gruntu) w przypadku realizacji inwestycji na powierzchni ziemi;

☐ pogorszenia klimatu akustycznego w sąsiedztwie paneli słonecznych wywołanych przez transformatory lub inwertery.

9.4. Wpływ na wodę

Do głównych źródeł emisji do wód zaliczyć należy:

- wycieki zanieczyszczonych wód deszczowych,
- wycieki składników odżywczych z terenów fermy lub obszarów rozlewania,
- wycieki z urządzeń służących do przechowywania gnojowicy,
- wycieki podczas transportu zbierania i rozlewania gnojowicy,
- ścieki z mycia pomieszczeń hodowlanych, urządzeń i samochodów.

Oddziaływanie na wody związane będzie w szczególności z produkcją ścieków technologicznych t.j. gnojówki lub gnojowicy. Dla przewidzianej w planie dopuszczalnej obsady fermy do 2000 DJP (tereny 3RPU) wymagane jest uzyskanie pozwolenia sektorowego na emisję ścieków do wód lub ziemi i wytwarzanie odpadów. Zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu nawozy naturalne w postaci płynnej (gnojowica i gnojówka) należy przechowywać wyłącznie w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej gromadzenie co najmniej 6 miesięcznej produkcji tego nawozu. Zbiorniki te powinny być szczelne i zamknięte, a odbiór nawozów odbywać się winien poprzez hermetyczne łącze. Właściciel fermy hodowlanej odpowiedzialny jest za gospodarkę gnojowicą i ściekami z mycia pomieszczeń hodowlanych, które powinny być prowadzone według zatwierdzonego planu nawożenia. Największym zagrożeniem z punktu widzenia ochrony środowiska w produkcji rolniczej jest wymywanie związków azotu do wód gruntowych. Stąd ważne jest stosowanie się do wytycznych planów nawożenia, terminów oraz stosowanych maszyn oraz zasad programu wskazującego działania mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Wymagania zastosowanie najlepszej dostępnej techniki dla ochrony wód obejmują m.in.:

- właściwy dobór obszarów na których rozlewana jest gnojowica

- czasie rozlewania,
- sposobie i dawkach rozlewania,
- z zachowaniem stref ochronnych od terenów zabudowy i wód powierzchniowych.

Zapisy planu wskazują również na docelowe zaopatrzenie w wodę z gminnego wodociągu, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej do zbiorników bezodpływowych, a wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczono zaopatrzenie w wodę z własnego ujęcia pod warunkiem jego lokalizacji na terenie własnej działki i z zachowaniem przepisów szczególnych, w tym w szczególności wyznaczeniu niezbędnej strefy ochronnej od wskazanego miejsca ujęcia wody.

Zgodnie z §26 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

1. Działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej.

Zgodnie z §28

1. Działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej.

2. W razie braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych,

§ 29. Dokonywanie zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości jest zabronione.

Stąd ocenia się, że zapisy planu zgodne są z obowiązującymi przepisami.

W fazie realizacji naziemnej wbijane są pale, które utrzymują elementy solarów. W związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na wody podziemne, wody powierzchniowe.

9.5. Wpływ na powietrze

Zapisy projektu planu zawierają nakaz, aby oddziaływanie instalacji związanych z przeznaczeniem terenu, nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Dla przewidzianej w planie dopuszczalnej obsady fermy do 2000 DJP (w jednostce 3 RPU) wymagane jest uzyskanie pozwolenia sektorowego na emisję ścieków do wód lub ziemi, emisję zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie odpadów. Głównymi źródłami emisji będą:

1. emisje krótkotrwałe i niezorganizowane:

- ☐ z dostawy, transportu i przechowywania pasz,
- ☐ z załadunku i transportu krów,
- ☐ z transportu i przechowywania padliny
- ☐ z systemu wentylacyjnego obiektów hodowli zwierząt.

2. emisje z procesów produkcyjnych

- ☐ z odbioru, przechowywania, transportu, procesu rozlewania gnojowicy,
- ☐ z systemu wentylacyjnego obiektów hodowli zwierząt.

Szczegółowe rozwiązania technologiczne wskazywane są na etapie przeprowadzania procedury dotyczącej oddziaływania inwestycji na środowisko i opracowania raportu oddziaływania na środowisko.

Obowiązujące przepisy nakazują zastosowanie najlepszej dostępnej techniki, które w zakresie ograniczania emisji dotyczyć mogą:

- odpowiedniego czyszczenia obiektów hodowli zwierząt pomiędzy kolejnymi partiami chowu,
- zapewnienie odpowiedniej pojemności zbiornika do przechowywania gnojowicy,
- obniżanie ilości padliny poprzez ograniczenie śmiertelności jednostek,
- ograniczanie wzburzania gnojowicy.
- zaprojektowanie i konserwacja systemu wentylacji;
- produkcja kompostu.

Jak już wspomniano, raport NIK o wynikach kontroli funkcjonowała wielkotowarowych ferm zwierząt przeprowadzonej w 2014 roku wykazał, że skargi społeczeństwa dotyczące uciążliwości ferm odnosiły się do uciążliwości odorowej pochodzącej z tych ferm, nieprawidłowego gospodarowania oraz hałasu związanego z produkcją. Wnosić zatem należy, że konflikty przestrzenne generowane przez wielkotowarowe fermy wynikają z braku uregulowań prawnych (np.: dotyczących emisji odorów), nieprzestrzegania przepisów przez przedsiębiorców oraz niewystarczającej kontroli przez organy do tego przewidziane. Wnioskować należy, że przewidywane oddziaływanie inwestycji stanowić będzie wypadkową tych czynników. Ze względu na skalę inwestycji do maksymalnej obsady zwierząt w ilości do 2000 DJP (teren 3RPU), t.j. maksymalnie 2000 krów, w wyznaczonym w planie terenu, przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technik i wywiązywaniu przedsiębiorcy z obowiązków przewidzianych przepisami prawa, jak również znacznej odległości hodowli od zabudowań mieszkalnych nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko.

9.6. Wpływ na powierzchnię ziemi

Nie przewiduje się znaczącej zmiany w pokryciu terenu. Teren lokalizacji obiektów hodowlanych jest już przekształcony i zagospodarowany budynkami (teren o symbolu 3RPU), a ustalenia planu spowodują z jednej strony adaptację istniejących budynków oraz budowę nowych na terenie jednostki zlokalizowanej w enklawie otoczonej lasami.

W fazie realizacji naziemnej wbijane są pale, które utrzymują elementy solarów. W związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na podłoże i glebę.

9.7. Wpływ na krajobraz

Na obszarze występuje krajobraz wiejski, typowy dla układu zespołu poprodukcyjno-rolniczego z zabudowaniami inwentarskimi i produkcyjnymi, w której mieszkają pracownicy fermy. Plan zachowuje istniejący układ (teren 3 RPU) oraz wprowadza ewentualne nowe zabudowania (teren 7 R) z zakazem lokalizacji zakładów zajmujących się działalnością gospodarczą polegającą na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, dlatego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na krajobraz.

Pewnym niekorzystnym czynnikiem może być wpływ i oddziaływanie na krajobraz – szczególnie walory widokowe oraz widzialność i widoczność inwestycji w krajobrazie ma farma solarna, dotyczy to punktów obserwacyjnych zlokalizowanych głównie na terenach komunikacji i terenach zabudowanych. Instalacja do produkcji energii z paneli solarnych nie jest przedsięwzięciem inwazyjnym w podłoże i powierzchnię ziemi (w przypadku lokalizacji na powierzchni ziemi, ale nie w przypadku umieszczenia paneli na dachach zabudowy).

9.8. Wpływ na klimat

Produkcja hodowlana krów wiąże się z emisją wielu gazów. Głównym gazem jest amoniak, poza tym wydzielane są takie gazy jak metan, siarkowodór i dwutlenek węgla – odpowiadający za ociepleni klimatu. Zastosowanie najlepszych dostępnych technik i wywiązywanie się przedsiębiorcy z obowiązków przewidzianych przepisami prawa, jak również znaczna odległość hodowli od zabudowań mieszkalnych stanowi zminimalizowanie oddziaływania w zakresie emisji do powietrza, przy jednoczesnym respektowaniu rolniczej funkcji tego obszaru.

9.9. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów. Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników. Na obszarze planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin, dlatego skutki realizacji planu nie wpływają na zasoby naturalne w tym zakresie. Wpływ na wody i elementy przyrody ożywionej został opisany w poprzednich podrozdziałach. Wprowadzenie na analizowany obszar chowu i hodowli zwierząt spowoduje wzrost zużycia wody i energii elektrycznej.

9.10. Wpływ na zabytki

Na terenie objętym planem nie znajdują się obszary zabytkowe, objęte ochroną konserwatorską.

9.11. Wpływ na dobra materialne

Przy zachowaniu zapisów planu oraz obowiązujących przepisów budowlanych oraz znaczna odległość hodowli od zabudowań mieszkalnych (minimum 700m) stanowi zminimalizowanie oddziaływania negatywnego projektowanej zabudowy. Przyjęta w planie miejscowym obsada zwierząt stanowi znaczące oddziaływanie hodowli zwierząt, lecz znaczna odległość hodowli od zabudowań mieszkalnych oraz położenie jednostek planistycznych o funkcji hodowlanej w enklawie terenów leśnych zminimalizuje oddziaływania, przy jednoczesnym respektowaniu rolniczej funkcji tego obszaru.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

- ☐ nakaz podłączenia do sieci wodociągowej oraz, do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych, zgodnie z przepisami odrębnymi - zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;
- ☐ nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi – zachowanie jakości zasobów wód gruntowych;
- ☐ nakaz stosowania wyłącznie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu przyszłej zabudowy;
- ☐ zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Z powodu znacznej odległości obszaru objętego planem od obszarów Natura 2000 (w odległości ok. 6,5 km od Lasów Witnicko-Dębiańskich i ok. 4 km od Puszczy Barłanieckiej) nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność tych form ochrony przyrody.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000

Niniejsza prognoza nie przedstawia rozwiązań alternatywnych, gdyż przedmiotem opracowania projektu planu miejscowego było określenie warunków zagospodarowania przestrzennego mających na celu dopuszczenie hodowli krów, ale w takich parametrach, aby nie spowodowało to pogorszenia warunków życia mieszkańców sąsiadującej z terenem zabudowy mieszkaniowej. Stąd projekt planu wprowadza ograniczenie dopuszczalnej obsady hodowli do 2000 DJP (teren 3RPU), t.j. maksymalnie 2000 krów, na wyznaczonej w planie jednostce. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, gmina samodzielnie gospodarując przestrzenią, nie może czynić tego dowolnie. Przysługujące jej władztwo doznaje ograniczeń wynikających z konstytucyjnie chronionego prawa własności (art. 21 Konstytucji). Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w toku procedury planistycznej organy gminy rozważają wszystkie wchodzące w grę interesy, a sytuacje konfliktowe rozstrzygane są zgodnie z obowiązującym prawem. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzany jest przy udziale organów rządowych i samorządowych, które zgodnie ze swoimi kompetencjami opiniują lub uzgadniają ustalenia projektu planu. Ustawa przewiduje również udział społeczeństwa poprzez możliwość składania wniosków lub uwag do projektu planu. Tak więc w trakcie opracowywania planu miejscowego rozważane są alternatywne kierunki zagospodarowania terenu, a ostateczna wersja stanowi kompromis pomiędzy interesem osób prywatnych oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno-gospodarczymi, które reprezentowane są przez organy rządowe i samorządowe. Ponadto, ze względu na obowiązujące przepisy, zagospodarowanie wprowadzane planem miejscowym nie

może pozostawać w sprzeczności z ustaleniami obowiązującego studium, co ma znaczny wpływ na kształt projektu planu.

12. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Analiza zapisów dotyczących środowiska przyrodniczo-kulturowego pozwala stwierdzić, że ustalenia projektu planu są zgodne z przesłankami dokumentów rangi ponadlokalnej, wymienionych poniżej. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym:

□ Strategia Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”, przyjęta przez Radę Europejską dnia 17 czerwca 2010 r., to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Określa działania, których podjęcie w skoordynowany sposób przez państwa członkowskie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i przygotuje europejską gospodarkę na wyzwania przyszłości. W analizowanym dokumencie w sposób pośredni uwzględniono następujące priorytety Strategii, których realizacja odbywa się będzie na szczeblu unijnym oraz krajowym: Wzrost inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego), zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności). Ograniczenie emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii.

Siódmy Unijny Program Działań w zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020, którego głównymi celami są m.in.:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego:
 - pośrednio zapisy regulujące podłączenie do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej,
 - uwzględnienie wskazań programu wskazujący działania mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych poprzez stosowanie przyjaznych dla środowiska praktyk rolniczych i wzrostu świadomości stosujących nawozy na obszarze OSN (obszary szczególnego narażenia);
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną:
- o wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu:
- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze do wyznaczonych jednoznacznie terenów w znacznej odległości od zabudowań mieszkalnych
 - wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
 - w przypadku braku możliwości odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie własnej działki bez naruszania interesu osób trzecich, z zachowaniem przepisów odrębnych dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi.
 - zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen:
 - wprowadzenie zapisu dotyczącego stosowania odpowiednich paliw.

Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz, że jego ochrona, gospodarka i planowanie niesie za sobą prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz, że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania.

Projekt planu uwzględnia rolniczy charakter obszaru przy uwzględnieniu ochrony potrzeb mieszkańców Karska.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, niedoznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń ocenianego projektu planu miejscowego, wymienić należy m.in.:

racjonalizację użytkowania wody i jakość wód realizowanej w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące rozwoju systemu wodociągowego i systemu gromadzenia i oczyszczania ścieków.

jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowana w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące zastosowania w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych ustala się nakaz stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii oraz nakaz aby oddziaływanie instalacji związanych z przeznaczeniem terenu, nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

ochronę przed hałasem, realizowana w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące ochrony przed hałasem, w tym dopuszczenie stosowania środków technicznych i technologicznych zmniejszających uciążliwości związane z hałasem do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowana w projekcie planu poprzez zachowanie istniejącego terenu upraw rolnych oraz nakaz uwzględnienia ustaleń obowiązującego programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych w związku z położeniem terenu w zasięgu obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

13. ODNIESIENIE DO WYMOGÓW SZCZEGÓŁOWYCH WYNIKAJĄCYCH Z DYSPOZYCJI ZAWARTYCH W ART. 51 POWOŁANEJ USTAWY

13.1. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera a – informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Przedmiotowy projekt planu jest stanowią zapisy polegające na usankcjonowaniu kierunków komunikacji poszczególnych obszarów funkcjonalnych oraz realizacji programu porządkowania ładu przestrzennego, zgodnie z zapisami w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski.

Głównym celem projektu planu jest zmiana zagospodarowania terenów położonych wzdłuż drogi publicznej powiatowej i uzupełnienie zapisów zgodnie z rozwojem obszaru peryferyjnego we wsi Karsko, w którym wydzielone zostały tereny wg funkcji użytkowych, jako teren zabudowy związanej z prowadzeniem działalności rolniczej, dla uporządkowania ładu w przestrzeniach wiejskich.

13.2. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera b – informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Jak na wstępie pkt. 1. 3.

13.3. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera c – propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

Zarządca terenu będzie zobligowany do permanentnych działań konserwatorskich w odniesieniu do zrealizowanych urządzeń określonych w planie wg właściwych przepisów i współczesnych standardów. Działalność ta będzie badana przez kompetentne służby kontrolne, a częstotliwość badań określona jest w harmonogramach tych służb.

13.4. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera d – informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń planu nie spowoduje oddziaływań o zasięgu transgranicznym.

13.5. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 1 litera e – streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Pojęcia specjalistyczne dotyczące obszarów Natura 2000 oznaczają:

1) **Siedlisko przyrodnicze** - pojęcie używane w terminologii prawnej Unii Europejskiej w związku z programem Natura 2000. Wprowadzone zostało w celu identyfikacji obszarów lądowych lub wodnych o określonych cechach środowiska przyrodniczego, wyodrębnianych w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Nie należy mylić tego terminu z definicją siedliska stosowaną w biologii i ekologii oraz z typologią siedlisk leśnych stosowaną w leśnictwie. W Polsce zakaz "podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych" w obszarach Natura 2000 zapisany został w art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

2) Siedliska przyrodnicze o znaczeniu wspólnotowym

Są to te rodzaje siedlisk przyrodniczych występujące na terenie, UE, które:

- a) Są zagrożone zanikiem w swoim naturalnym zasięgu lub,
- b) Mają niewielki naturalny zasięg w wyniku regresji lub w związku z swoimi wewnętrznymi, przyrodniczymi właściwościami lub też,
- c) Stanowią wybitne przykłady typowych cech jednego lub więcej z pięciu wymienionych regionów biogeograficznych: alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego, makroazyjskiego lub śródziemnomorskiego.

Czyli siedliska przyrodnicze zidentyfikowane w konkretnych miejscach wg powyższych kryteriów posiadają status ochrony prawnej w znaczeniu wspólnym – jednoznacznie i jednocześnie obowiązującym we wszystkich krajach Wspólnoty Europejskiej.

Z tej grupy siedlisk wyodrębnia się **siedliska o znaczeniu priorytetowym**

3) **Kompensacja przyrodnicza** – zespół działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowania walorów krajobrazowych. Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody procedura ta stosowana jest w przypadku realizacji planu lub przedsięwzięcia, które może mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony lub zaprojektowany obszar Natura 2000.

13.6. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera a – istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zrodził się w wyniku projektowanych zamierzeń inwestycyjnych na tym obszarze oraz doprecyzowania komunikacji poszczególnych funkcji wyznaczonych w planie przez organ Gminy Nowogródek Pomorski w zakresie zrównoważonego rozwoju w aspekcie czterech podstawowych łańdów: ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Jest zgodny z ustaleniami zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski oraz z opracowaniem ekofizjograficznym.

13.7. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera b – stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Środowisko gminy Nowogródek Pomorski podlegało przez stulecia zmianom pod wpływem presji osadniczej. Naturalny stan przyrody był podporządkowywany coraz liczniejszym funkcjom użytkowym, wśród których najważniejsze miejsce zajmowały osadnictwo i rolnictwo oraz leśnictwo. W wielu miejscach aktualny stopień zmian w środowisku można uznać jako dość znaczny, jednak na terenie gminy Nowogródek Pomorski stopień przekształcenia jest relatywnie mniejszy aniżeli na wielu obszarach sąsiednich. Wynika to ze specyfiki obszaru, znacznego udziału nierozczłonkowanych siedlisk leśnych, niezasiedlonych lub zasiedlonych w niewielkim stopniu przez człowieka.

Stan środowiska jest uzależniony w znacznym stopniu od przekształcenia warunków naturalnych, rodzaju i stopnia zainwestowania. . Najwyższą jakość przedstawiają, co oczywiste, obszary przekształcone w najmniejszym stopniu, pozostające poza strefami zabudowanymi, terenami przemysłowymi oraz obszarami intensywnego rolnictwa.

Obszar objęty opracowaniem cechuje się dobrą jakością środowiska. Wynika to z niedużych przekształceń, usytuowania poza obszarami zurbanizowanymi, a także położeniem w strefie rozległych obszarów otwartych.

Na przedmiotowym terenie nie notuje się większych problemów i zagrożeń środowiskowych, a ich szczegółowy opis znajduje się w paragrafie 5.1.

Zmiany spowodowane omawianym planem będą miały znaczenie zarówno o negatywnym oddziaływaniu / zmniejszenie terenów biologicznie czynnych/ na otaczające środowisko przyrodnicze.

Obszar objęty planem od strony zachodniej graniczy z obszarem chronionego krajobrazu „OCHK C” Barlinek i jest położony w całości w otulinie Barlinicko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego.

Celem jego ochrony Barlinicko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego są obszary o charakterystycznych cechach fizjograficznych i mało przekształconym środowisku przyrodniczym. Mają one znaczne walory przyrodnicze, krajobrazowe, turystyczne i klimatyczne, a także tworzą swoistego rodzaju ciągi i korytarze ekologiczne obejmujące głównie lasy, łąki i obszary podmokłe, łączące poszczególne obszary chronione. Wzrost zagospodarowania tego terenu niewątpliwie przyczyni się do zmniejszenia bioróżnorodności obszaru.

Naturalna szata roślinna zostanie , za wyjątkiem terenów wskazanych pod funkcje zieleni izolacyjnej i uporządkowanej oraz terenów upraw rolnych (ZI, R,) w dużej części zniszczona, za wyjątkiem istniejącego drzewostanu, który plan zachowuje nawet w przypadku kolizji z wyznaczoną linią zabudowy.

W większości terenów (poza ZI i R) istnieją warunki siedliskowe jedynie dla gatunków bardzo pospolitych w zabudowie wiejskiej. W trakcie oceny terenowej nie stwierdzono na obszarze planu gatunków roślin, grzybów i zwierząt prawnie chronionych. Wyznaczone w planie funkcje zlokalizowane są poza miejscami występowania obszarów wodno-błotnych i innych o płytkim zaleganiu wód podziemnych.,

Planowane funkcje stanowią tereny rolnicze , które przeznaczone są do prowadzenia działalności związanej wyłącznie z rolnictwem. Należy podkreślić, że zarówno planowana hodowla zwierząt **winny być realizowane** zgodnie z przepisami prawa i przepisami szczególnymi (opisanymi w opracowaniu). Rejon oznaczony symbolem 3RPU będzie przystosowany na funkcje hodowli zwierząt

ubojnych o wielkości do 2000 DJP (teren 3RPU) , t.j. maksymalnie 2000 krów, to jest o uciążliwym charakterze lokalizowanej funkcji. W jednostkowych przypadkach, konflikty mogą zaistnieć na etapie realizacji inwestycji /np. przebudowa istniejących obiektów hodowlanych /, a także na etapie eksploatacji . Dlatego podczas budowy oraz użytkowania konieczne będzie stosowanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych, powodujących skuteczną minimalizację oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym m.in. wyznaczono dla wszystkich funkcji związanych z hodowlą zwierzęcą oraz użytkowaniem istniejących pól oczyszczalni ścieków (teren 6 Nop) strefą ochronną o szerokości od 20m do 30m z zieleni wysokiej.

Teren planu nie znajduje się w żadnej ze stref ochrony konserwatorskiej.

Planowane inwestycje w obrębie jednostek planu nie będą negatywnie oddziaływać na klimat, krajobraz, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe i zabytki.

Emisja gazów cieplarnianych z jednostek planistycznych hodowli na tle Europy i Polski

„Polska, podobnie jak inne kraje europejskie, jest zobowiązana do corocznego raportowania i sporządzania bilansów emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych oraz innych zanieczyszczeń powietrza m. in. amoniaku, metanu, tlenków azotu i pyłów.

Obowiązek ten związany jest z realizacją przez Polskę postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu [Konwencja 1996], Protokołu z Kioto do tej Konwencji [Protokół 2005] oraz Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie transgranicznego przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości [Konwencja 1985].”

Źródło WERYFIKACJA WARTOŚCI WSPÓŁCZYNNIKÓW EMISJI AMONIAKU I GAZÓW CIEPLARNIANYCH Z PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ rok 2012 Paulina Mielcarek Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach, Oddział w Poznaniu

Zgodnie z danymi uzyskanymi z:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Gaz_cieplarniany roczna emisja gazów cieplarnianych w Polsce w przeliczeniu na ekwivalent CO₂ wyniosła 394 miliona ton (dane z 2008 r.).

Wartość ta dotyczy wszystkich elementów przemysłu łącznie z rolnictwem.

„W 2007 roku rolnictwo było odpowiedzialne za 9,2% całkowitej emisji gazów cieplarnianych w UE-27 w (wykres 1) powodując uwolnienie ok. 462 Mt wyrażona w ekwiwalencie CO₂. Rolnictwo przyczynia się do całkowitej unijnej emisji gazów cieplarnianych w wymiarze 4,2% metanu i 5% tlenku diazotu (...) Gazy cieplarniane emitowane przez rolnictwo (włącznie z hodowlą) spadły o 117 Mt w ekwiwalencie CO₂, co stanowi redukcję o 20% w latach 1990 - 2007 w UE-27 (wykres 3)6 . W latach 1999 - 2007, emisje już znacznie spadły dzięki: o skutecznemu wykorzystaniu nawozów i odchodów zwierzęcych (21%), o redukcji pogłowia (25%), o ostatnim reformom strukturalnym WPR (zasada wzajemnej zgodności, płatności bezpośrednie, środki rozwoju obszarów wiejskich), o progresywnemu wdrażaniu polityki rolnej i środowiskowej.”

Źródło http://archiwum.klubgaja.pl/_pliki/klubgaja-ocieplenie-pl.pdf

Przeliczając emisję z planowanej hodowli uzyskamy następujący potencjał tworzenia efektu cieplarnianego (w stosunku do wpływu CO₂)

13.8. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera c –istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Realizacja omawianych zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru chronionego krajobrazu nie spowoduje degradacji terenów graniczących z planem z uwagi na wyznaczenie wokół funkcji produkcji rolnej i hodowlanej stref buforowych oznaczonych symbolem „ZI” , „R” , które będą stanowić izolację od zabudowy wiejskiej istniejącej oraz terenów położonych od strony północnej obszaru planu w odległości minimum 700m.

13.9. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera d – cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, "wspólnotowym" i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu planu.

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i „wspólnotowym” realizowana jest w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne w tym ustawy i rozporządzenia. Za jeden z najważniejszych spośród nich należy przyjąć **ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** na podstawie, której sporządzona została omawiana prognoza oddziaływania na środowisko.

Należy mieć na uwadze, że Ustawa ww. jest częściowo wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym. **Konwencja o Różnorodności Biologicznej** sporządzona w Rio de Janeiro w dniu 05 czerwca 1992 roku w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w **Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 oraz tzw. II Polityka Ekologiczna Państwa z perspektywą do 2025r.**

Projektowany planu miejscowego spełnia wymogi zawarte w tym dokumencie tj. kształtuje łąd przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę i uzupełnienie obszarów o tereny zielone.

13.10. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 2 litera e – przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

/tabela/ Przewidywane oddziaływania pozostające w związku z realizacją projektu planu:

Symbol terenu	Elementy środowiska											
	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
1 R	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0
2RP	0	0	+	+	+	+	0	+	+	+	0	0
3RPU	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0	0	+
4ZI i 11ZI	+	+	+	+/-	+/-	+	0	+/-	+/-	+	0	0
5 R	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0	0	+
6Nop	0	-	-	-	+	+	-	-	-	0	0	0
7R	+	+	+	+	0	0	0	+/-	0	0	0	0

8 EF	0	+	-	0	0	+	-	0	0	+	0	0
9 RM	0	0	0	0	0	-	0	-	-	0	0	0
10R	0	0	-	-	-	+/-	-	+/-	-	0	0	0
1 KDW	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	
2 KDW	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	

Oznaczenia :

+ - wpływ pozytywny

0 - wpływ niezauważalny/miało istotny

- - wpływ negatywny

Tabela powyższa zawiera prognozowane oddziaływanie na środowisko (wpływ pozytywny, niezauważalny, negatywny) w odniesieniu do wszystkich jednostek strukturalnych wyznaczonych w planie. Uwzględnia zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy, w ujęciu długoterminowym, to jest przy stałych skutkach. W zestawieniu pominięto oddziaływanie chwilowe i krótkoterminowe , do których należą przede wszystkim oddziaływania związane z etapem budowy inwestycji i przedsięwzięć. Wprawdzie są one w mniejszym lub większym stopniu uciążliwe dla środowiska w skali lokalnej ze względu na zanieczyszczenie powietrza i środowiska wodno-gruntowego, hała, degradację krajobrazu (wykopy, nasypy) oraz ograniczoną dostępność komunikacyjną.

Zgodnie z art. 51. ust. 2 pkt. 2e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w niniejszej prognozie, zidentyfikowano również możliwe oddziaływania z uwzględnieniem ich typu i czasu trwania. Są to oddziaływania:

- bezpośrednie - zniszczenie pokrywy glebowej, zanieczyszczenie powietrza spalinami, pylenie z powierzchni odkrytych, transportowanych materiałów budowlanych, miejsc składowania materiałów sypkich, obiektów i infrastruktury w budowie,
- pośrednie - generowanie ruchu pojazdów na terenach preferowanych do zabudowy, wzrost presji na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo związany z rozwojem budownictwa przemysłowego,
- wtórne i skumulowane - nie występują i/lub bez znaczenia,
- stałe - zmiana ukształtowania powierzchni terenu, warunków klimatycznych oraz struktury krajobrazu,
- chwilowe - składowanie odpadów pobudowlanych, mechaniczne przekształcenia gruntów podczas prowadzenia prac ziemnych,
- krótkoterminowe - przekształcenie krajobrazu,
- średnioterminowe - dostosowanie obiektów do pełnienia nowych funkcji,
- długoterminowe - wzrost emisji hałasu komunikacyjnego, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez stosowanie czynników grzewczych ze źródeł bezpiecznych ekologicznie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz przyjętą technologią obsługi obszarów hodowlanych.

Zawarta w tabeli analiza prognozowanego oddziaływania na poszczególne elementy charakteryzujące środowisko, przeprowadzona w odniesieniu do wszystkich wyznaczonych w planie terenów wykazała, że:

planowana zabudowa docelowo w sposób istotny będzie oddziaływać na krajobraz w rejonie lokalizacji farmy fotowoltaicznej i obiektów hodowlanych, nie będzie oddziaływać na krajobraz w rejonie pól uprawnych.

Kompleksy leśne sąsiadujące z obszarem planu, stanowiące zarówno zwarte jak i rozczłonkowane powierzchnie, wraz z terenami zadrzewionymi i zakrzewionymi, są ważnym walorem środowiska przyrodniczego w sąsiedztwie terenów obszaru objętego planem. Zajmują one powierzchnie gleb piaszczystych w południowej części obszaru / poza granicami planu/. Pełnią ważne funkcje środowiskowe: retencyjne, siedliskotwórcze, wodochronne i glebochronne. Stanowią ważne ogniwo w systemie powiązań przyrodniczych, którego sprawne funkcjonowanie umożliwia swobodną migrację flory i fauny, powiązanie obiektów przyrodniczych w skali miejscowej oraz zapewnia utrzymanie równowagi biologicznej. Pełnią również funkcje społeczne: służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjno-wypoczynkowych, rozwojowi edukacji ekologicznej oraz podnoszą walory krajobrazowe. Są też jednym z najskuteczniejszych pochłaniaczy zanieczyszczeń (drzewa redukują do 20% emisji pyłu, amoniaku, ale też odoru). Istotne w skali lokalnej negatywne skutki dla środowiska związane będą z funkcjonowaniem obiektów związanych ze specjalistyczną produkcją zwierzęcą na terenie **3RPU** (hodowla krów o wielkości obsady do 2000 DJP z dopuszczeniem hodowli nerek o wielkości do **5 DJP**) na obszarze elementarnym dopuszcza się pod rygorem spełnienia jednego z warunków:

- przeznaczenia całej wytworzonej ilości obornika (suchej masy i substancji organicznej) do nawożenia gleb będącej we władaniu hodowcy w proporcji 1 t obornika na 1 ha władanej ziemi uprawnej przez hodowcę, przy wyliczeniu 1000DJP, to jest 1000 sztuk zwierząt i produkcji obornika w ilości przypadającej na 1 krowy 18,8 ton rocznie, co daje 37600 ton obornika rocznie i przeznaczenia jego raz na 2 lata na wskazane pola uprawne, powoduje, że hodowca, który całość obornika przeznaczy na własne pola przy dopuszczalnej wielkości hodowli zwierząt musi być właścicielem lub dzierżawcą arealu o powierzchni 37 600 / 18,8 co daje minimalną wielkość gospodarstwa wynoszącą 2000 ha. Oznacza to, że 1 szt krowy winna przypadać na 1,0 ha ziemi uprawnej.

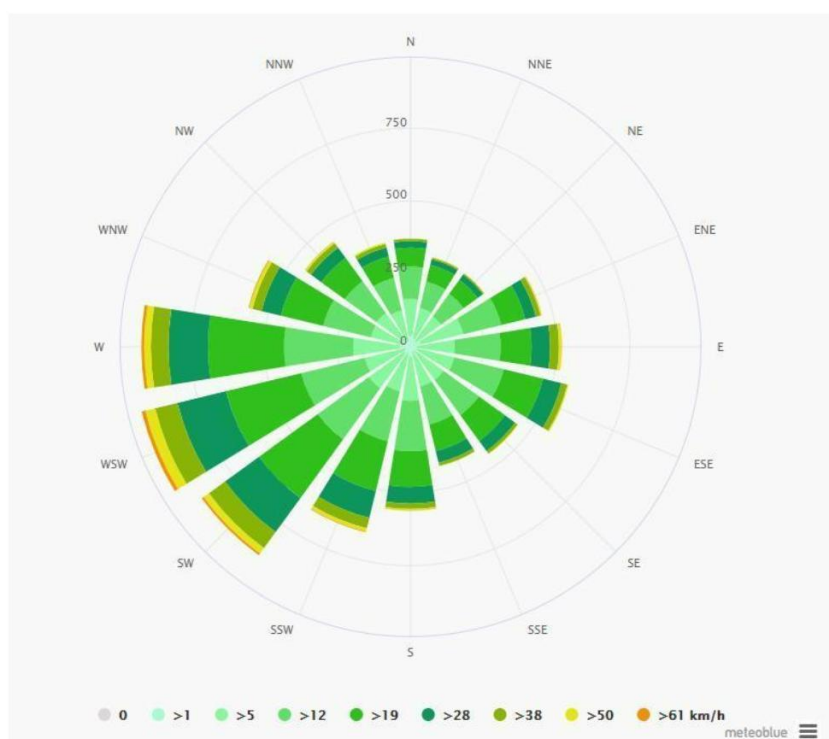
Wpływ nawożenia obornikiem na plon roślin

Tab. 1. Wpływ nawożenia na plon roślin (t/ha) [Mazur i Szagała, 1992]

Nawożenie w zmianowaniu	Buraki cukrowe		Jęczmień jary		Żyto poplonowe	Kukurydza	Pszenvica	
	korzenie	liście	ziarno	słoma			ziarno	słoma
Bez nawożenia	26,6	19,2	2,61	1,98	17,1	23,7	2,72	1,98
NPK dawka niska	32,7	30,7	3,93	3,1	28,3	37,0	3,93	3,48
NPK dawka wysoka	41,2	47,1	4,49	4,13	31,5	37,8	4,66	4,48
NPK niska dawka + 1x obornik	37,3	33,6	4,06	3,36	26,6	38,4	3,88	3,42
NPK wysoka dawka + 1x obornik	43,7	50,4	4,62	4,31	31,3	39,1	4,65	4,65
NPK wysoka dawka + 2x obornik (pod buraki i żyto poplonowe)	43,1	50,3	4,57	4,29	29,3	42,2	4,52	4,81
NPK wysoka dawka + 4x obornik (pod buraki, jęczmień, żyto poplonowe i pszenicę)	44,2	51,0	4,71	4,52	30,6	42,5	4,6	5,3

Są to inwestycje zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Do głównych czynników wpływających na kształtowanie warunków środowiskowych w sąsiedztwie obiektów inwentarskich należy koncentracja i rodzaj produkcji zwierzęcej, system chowu, organizacja procesu produkcyjnego, prowadzona gospodarka nawozami naturalnymi oraz mikroklimat wewnątrz obiektów kształtowany przez czynniki techniczne i technologiczne. Najbardziej uciążliwymi, chociaż najmniej szkodliwymi dla ludzi są odory, których nadmiar prowadzi do wywoływania zjawiska dyskomfortu bytowego człowieka. Ograniczenie emisji uciążliwych gazów może być wprowadzane bezpośrednio na fermach m.in. poprzez optymalizację mikroklimatu w

pomieszczeniach inwentarskich, stosowanie wentylacji z recyrkulacją (zamknięty obieg powietrza zmniejsza wyrzut zanieczyszczeń do atmosfery) oraz odpowiednią organizację procesu produkcyjnego (optymalny dobór pasz pod względem zawartości białka minimalizuje powstawanie amoniaku). Uciążliwości zapachowe, których zasięg zależy między innymi od kierunku wiatru i warunków pogodowych, mogą być w znacznym stopniu ograniczone również poprzez odpowiednie zagospodarowanie uwzględniające odizolowanie obiektów hodowlanych od przyległych terenów odpowiednio szerokimi pasami zieleni średnio- i wysokopiennej co w znacznym stopniu łagodzi uciążliwości oraz konflikty funkcjonalno-przestrzenne. W przypadku planowanej inwestycji wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, które zdecydowanie przeważają / około 72%/ skierują zapachy w kierunku lasów, których szerokość zadrzewienia odizoluje obiekty hodowlane od terenów zamieszkałych. Pozostałe kierunki wiatrów, to jest z północy / około 12% / i wschodu / około 14%/ będą miały strefę buforową leśną. Biorąc pod uwagę, że strefa lasów obejmuje obwodnicowo cały teren inwestycji / oprócz kierunku północnego/ konflikty funkcjonalno-przestrzenne będą w znacznym stopniu ograniczone do obszaru bezpośrednio stykającego z lokalizacją hodowli.

Róża wiatrów na obszarze lokalizacji inwestycji.

Charakter uciążliwości oraz stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem omówiony został w punkcie 9.10. prognozy.

Z punktu widzenia ochrony środowiska i warunków życia mieszkańców miejscowości Karsko, ważne znaczenie ma wprowadzenie następujących ograniczeń w inwestowaniu:

- na terenach tworzonej zabudowy zagrodowej **9RM** wyklucza się możliwość realizacji obiektów produkcji zwierzęcej, a jedynie funkcje uzupełniające w zabudowie zagrodowej to jest obiekty gospodarcze dla płodów rolnych i maszyn rolniczych.
- na terenach tworzonej zabudowy obsługi, produkcji gospodarstw rolnych **2RP** możliwość realizacji obiektów produkcji przeróbki skór zwierzęcych, przewiduje się jedynie obiekty magazynowe, hale przetwórcze, zabudowę uzupełniających jak obiekty dla zatrudnionych pracowników fermy.

Charakter zawartych w planie inwestycji i przedsięwzięć, w tym, że związane ich funkcjonowanie oddziaływać będzie na środowisko w sposób zauważalny jedynie w skali lokalnej, w tym duża odległość od obszaru Natura 2000 wskazuje na brak negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze i gatunki, dla których ochrony obszar Natura 2000 został wyznaczony.

Wprowadzone zapisy mają na celu ograniczenie presji na atrakcyjnie położone tereny otwarte oraz wyeliminowanie możliwości ich zagospodarowywania w sposób zagrażający łaadowi przestrzennemu, walorom przyrodniczo-krajobrazowym oraz pogarszanie się warunków życia mieszkańców.

Sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017r poz. 1073 z późn. zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Karsko w powiązaniu z innymi obowiązującymi przepisami odrębnymi określa zasady zagospodarowania i porządkuje przestrzeń uwzględniając przy tym przestrzeń przyrodniczą i kulturową obszaru objętego planem oraz otoczenia. Reguluje wiele zagadnień związanych z ochroną przyrody i krajobrazu, w tym kształtowanie terenów otwartych z uwzględnieniem lokalnych powiązań ekologicznych, gospodarkę wodno-ściekową i odpadami oraz ochronę gleb, powietrza, wód i krajobrazu.

Zapobiegają również konfliktom towarzyszącym realizacji dużych obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej. Przyjęta w planie lokalizacja obiektów hodowlanych, w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej nie powinna być źródłem protestów mieszkańców, skarżących się przede wszystkim na uciążliwości zapachowe.

Poza predyspozycjami dla przyszłego zainwestowania, do których należy: kontynuacja istniejącej zabudowy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną, atrakcyjne położenie oraz korzystne warunki gruntowo-wodne, geotechniczne i bioklimatyczne, planowane w planie zagospodarowanie uwzględnia ochronę lokalnych zasobów i walorów środowiska przyrodniczego poprzez respektowanie zasad określonych w rozporządzeniu Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „C” Barlinek, czy też zasad gospodarowania w otulinie Barliniecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. Ochrona krajobrazu obejmować będzie działania służące zarówno zachowaniu i kształtowaniu ważnych cech krajobrazu tak, aby zmiany wynikające z zachodzących procesów przyrodniczych, społecznych i gospodarczych ukierunkować i harmonizować, jak również wpływać na działania wpływające na podniesienie atrakcyjności odbioru krajobrazu.

13.11. Ad art. 51 ust. 2 pkt. 3 litera a Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie planu zastosowane zostały rozwiązania:

- **mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko**, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Są to rozwiązania służące zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej z uwzględnieniem ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu oraz zrównoważonego zagospodarowywania przestrzeni,
- **rozwiązania zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko:**
 - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi,
 - zakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny
 - zakaz składowania odpadów w miejscach ich powstawania
 - lokalizowanie w obszarze planu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać w wyznaczonych jednostkach położonych w znacznej odległości od terenów mieszkalnych z zapewnieniem strefy buforowej zielonej wokół tych terenów w celu eliminacji uciążliwości głównie odorów;
 - zakaz lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,
 - zakaz lokalizacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne na terenach wyposażonych w kanalizację sanitarną
 - wyposażenie nieruchomości w urządzenia i miejsca umożliwiające selektywną zbiórkę odpadów, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania porządku i czystości w gminie
 - wywożenie systemem zorganizowanym wszystkich odpadów komunalnych z obszaru objętego planem na wyznaczone dla potrzeb gminy tereny składowania, przeróbki lub spalania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- określono wskaźniki intensywności zabudowy odrębne dla działki budowlanej , odrębne dla działki produkcji rolnej oraz działek upraw rolnych:
- ustalone gabaryty budynków, w tym: maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i produkcyjnych do wysokości 14,50m z dopuszczeniem obiektów magazynowych h i silosów zbożowych o wysokości do 25m oraz magazynowych do 3 kondygnacji nadziemnej i maksymalnie do 24,50 m na terenie elementarnym już zainwestowanym takimi obiektami,
- **maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy określono odrębnie dla każdej jednostki planistycznej w przedziale od 15% do 40% za wyjątkiem już terenów zabudowanych , to jest terenu hodowli – 3 RPU i terenu obsługi i produkcji i rolnej 2RP gdzie wskaźnik ten dopuszczono do 70%.**
- **rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko:**
 - nakazuje się podczyszczanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych wprowadzanych do wód powierzchniowych , zbiorników przeciwpożarowych i do ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska i prawa wodnego,
 - nakazuje się gromadzenie i przechowywanie odchodów odzwierzęcych w gospodarstwach rolnych, w szczególności: obornika, gnojówki i gnojowicy w zamkniętych obiektach , zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska,
 - w zakresie ochrony przed hałasem – poziom hałasu nie może przekraczać dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w przepisach odrębnych, dopuszcza się lokalizowanie urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionadawczych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi w zakresie ochrony środowiska i telekomunikacji;
 - przy zagospodarowaniu terenów położonych w sąsiedztwie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z norm i przepisów odrębnych obowiązujących w tym zakresie;
 - szerokość dróg dostosowano do konieczności zapewnienia dojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektów budowlanych o każdej porze roku,
 - w przypadku braku możliwości prowadzenia sieci infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających dróg dopuszcza się lokalizowanie urządzeń infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających terenów przeznaczonych na inne cele, w sposób niekolidujący z istniejącą lub projektowaną zabudową i zagospodarowaniem terenu oraz na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących prawa budowlanego, za wyjątkiem terenów lasów,
 - odprowadzenie ścieków bytowych do kanalizacji sieciowej lub przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników,
 - odprowadzanie i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach własności, nie może naruszać interesu osób trzecich,
 - wody deszczowe z terenów usługowych i nawierzchni dróg powinny być docelowo odprowadzane do kanalizacji deszczowej poprzez ich podczyszczenie , zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska,
 - dla terenów zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych:
 - dopuszcza się możliwość lokalizacji usług nieuciążliwych (w tym usług handlu towarami rolniczymi),
- **kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko:**
 - zachowanie ciągłości lokalnych powiązań przyrodniczych wzdłuż rzeki i rowów, zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, nadwodnych i roślinności w obniżeniach terenowych; ustala się realizację przepustów pod drogami umożliwiających migrację małych zwierząt oraz stosowanie ogrodzeń zgodnie z ustaleniami planu;
 - zachowanie określonych wskaźników intensywności zabudowy i wskaźników powierzchni biologicznie czynnej;
 - konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnej na poziomie określonym w ustaleniach szczegółowych planu; wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:- minimum 65% powierzchni działki – na terenach zabudowy zagrodowej,
 - **minimum 25%** powierzchni działki - na terenach zabudowy technologicznej,

- zaopatrzenie w ciepło z kotłowni indywidualnych z preferencją do stosowania paliw czystych ekologicznie - gaz, energia elektryczna, olej opałowy o niskiej zawartości siarki lub z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,

Z uwagi na położenie całego obszaru planu w otulinie Barliniecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz w sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu „C” Barlinek, dla utrzymania wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych istotne znaczenie ma postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć uwzględniające środowiskowe uwarunkowania ich realizacji, które jest jednym z podstawowych narzędzi zarządzania ochroną środowiska wpisującym się w zasadę zrównoważonego rozwoju.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Niniejszy projekt planu sporządzany jest w związku z uchwałą Rady Gminy Nowogródek Pomorski Nr XXIV/167/17 z dnia 6 czerwca 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, w obrębie geodezyjnym Karsko, którego obszar jedynie w niewielkim stopniu pokryty został miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenach, gdzie brak jest miejscowego planu inwestycja celu publicznego lokalizowana jest w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, natomiast zmiana zagospodarowania terenu - wymaga ustalenia warunków zabudowy w drodze decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje te wymagają formułowania warunków i wymagań w zakresie istotnym dla prawidłowego kształtowania przestrzeni (ładu przestrzennego, ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego), które nie są szczegółowo regulowane przepisami prawa. Ponieważ decyzje sporządzane są często dla jednej działki inwestora w wielu przypadkach są narzędziem dezintegrującym zagospodarowanie przestrzeni a w przypadku lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - budzącym społeczny sprzeciw.

W obowiązującym systemie planowania plan miejscowy jest jednym z najważniejszych instrumentów utrzymania ładu przestrzennego oraz gwarantującym wysoką jakość życia mieszkańców. Opracowywany projekt planu zawiera bowiem warunki i wymagania w zakresie istotnym dla prawidłowego kształtowania przestrzeni, w tym między innymi określa:

- przeznaczenie terenów, określone liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- zasady kształtowania krajobrazu; zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy oraz minimalną liczbę miejsc parkingowych;
- granice i sposób zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemu komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;

Walory rolnicze i krajobrazowe obszaru w tej części miejscowości Karsko - mozaika lasów i łąk, zróżnicowanie morfologiczne i genetyczne form rzeźby terenu w znacznym stopniu determinują sposób zagospodarowania przestrzeni, dla której istotne znaczenie ma problematyka ochrony środowiska i kształtowanie krajobrazu.

Zrównoważony rozwój został zapewniony poprzez godzenie społeczno-gospodarczych oczekiwań z ekologicznymi funkcjami przestrzeni. Efektem rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych są przyjęte w planie ustalenia mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z przewidywanym zagospodarowaniem i zainwestowaniem terenu

15. Odniesienie do wniosków szczegółowych zawartych w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie Nr WOPN-OS.610.186.2017.MP z dnia 10 października 2017r

Wskazania zawarte w powyższym piśmie zostały w pełni wykorzystane, uwzględnione w analizach i opisach niniejszego opracowania, wydatnie pomogły w zakresie rozwinięcia tych zagadnień, które w piśmie zostały podkreślone jako bardzo istotne dla ochrony środowiska naturalnego.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza przygotowana została dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Karsko sporządzonego w granicach określonych w uchwale Rady Gminy Nowogródek Pomorski Nr XXIV/167/17 z dnia 6 czerwca 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, w obrębie geodezyjnym Karsko. Zakres informacji, analiz i ocen, które zostały ujęte w prognozie oddziaływania na środowisko:

- jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- nawiązuje do dokonanego uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z określonymi ustawowo organami (Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Myśliborzu).

Podstawą merytoryczną ustaleń zawartych w projekcie planu w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych oraz ochrony przyrody i kształtowania krajobrazu było opracowanie ekofizjograficzne sporządzone przed przystąpieniem do sporządzania projektu planu.

W procesie przygotowywania projektu planu uwzględnione zostały następujące dokumenty planistyczno-programowe, które z opracowywanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego są powiązane: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, Program ochrony środowiska gminy Nowogródek Pomorski, Program ochrony środowiska dla powiatu myśliborskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2020, Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku. Spośród wymienionych dokumentów, które zostały wykorzystane w pracach nad prognozą i projektem planu, ważną rolę pełni Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski przyjęte uchwałą Nr XXVIII/168/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 r. Jest to podstawowy dokument planistyczny określający uwarunkowania mające wpływ na strukturę funkcjonalno-przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zasadniczym celem prognozy jest identyfikacja i wskazanie możliwych oddziaływań na środowisko, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu. Ocenę tych oddziaływań przeprowadzono w odniesieniu do wszystkich wyznaczonych w planie: terenów zabudowy: zagrodowej (RM), oraz upraw polowych (R), specjalistycznej produkcji zwierzęcej (RPU, RP), terenu elektroenergetyki fotowoltaicznej (EF) i oczyszczalni ścieków (Nop),

Efektom realizacji ustaleń planu i wcześniej wydanych decyzji administracyjnych będą również negatywne skutki dla środowiska. Związane one będą z funkcjonowaniem obiektów związanych ze specjalistyczną produkcją zwierzęcą na terenie 3RPU(hodowla krów o wielkości obsady do 2000 DJP) zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Do głównych czynników wpływających na kształtowanie warunków środowiskowych w sąsiedztwie obiektów inwentarskich należy koncentracja i rodzaj produkcji zwierzęcej, system chowu, organizacja procesu produkcyjnego, prowadzona gospodarka nawozami naturalnymi oraz mikroklimat wewnątrz obiektów kształtowany przez czynniki techniczne i technologiczne.

Najbardziej uciążliwymi, chociaż najmniej szkodliwymi dla ludzi są odory, których nadmiar prowadzi do wywoływania zjawiska dyskomfortu bytowego człowieka. Uciążliwości zapachowe, których zasięg zależny jest między innymi od kierunku wiatru i warunków pogodowych, mogą być w znacznym stopniu ograniczone również poprzez odpowiednią organizację procesu produkcyjnego oraz

zagospodarowanie terenu uwzględniające odizolowanie kurników od przyległych terenów odpowiednio szerokimi pasami zieleni średnio- i wysokopiennej.

Proponowane zabezpieczenia zmniejszające emisję do środowiska oraz monitoring środowiska w czasie wykonywania prac i eksploatacji zarówno obiektów hodowlanych winny być szczegółowo przeanalizowane w dokumencie raportu oddziaływania na środowisko wykonywane przy procedurze decyzji pozwolenia na budowę, gdzie określona zostanie konkretna wielkość chowu zwierząt, sposób zabezpieczenia obiektów hodowlanych przed potencjalnym oddziaływaniem, co winno zapewnić uwzględnienie wszelkich wymagań w zakresie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę obecne zainwestowanie oraz planowane zagospodarowanie wyznaczonych w planie terenów, stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego oraz tendencje rozwoju gminy określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski należy stwierdzić, że opracowany plan uwzględnia potrzeby i oczekiwania mieszkańców, efektywnie wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego i walory krajobrazu oraz maksymalnie uwzględnia potrzebę ochrony środowiska respektując zasady gospodarowania w sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu „C” Barlinek.

Po uchwaleniu planu sukcesywnie następować będą zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru, których skutki można analizować na bieżąco poprzez rejestrowanie wniosków dotyczących wprowadzenia zmian do już uchwalonego planu oraz prowadzenie obserwacji w zakresie użytkowania, jakości poszczególnych komponentów środowiska (powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny) i zmian wyposażenia infrastrukturalnego terenów zabudowanych. Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem obszar częściowo zurbanizowany. Jednostki wyznaczone planem położone w Gminie Nowogródek Pomorski o wielkości powierzchni ok. 147,50 ha (obręb geodezyjny Karsko).